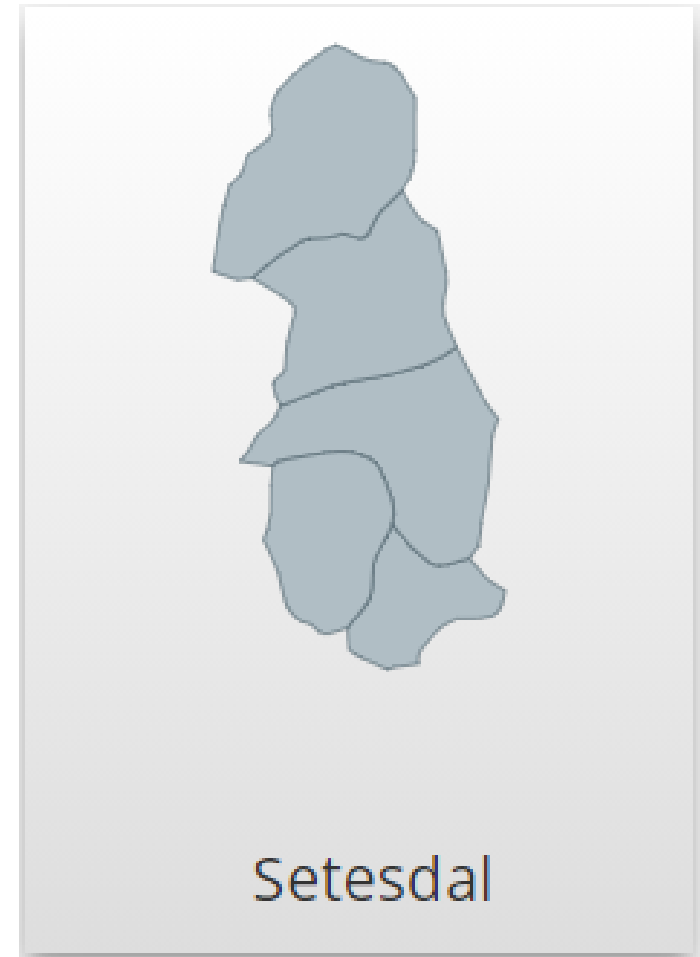

Setesdal

- Befolkning
- Arbeidsplasser og næringsliv
- Scenarier mot 2040

<https://regionalanalyse.no/>

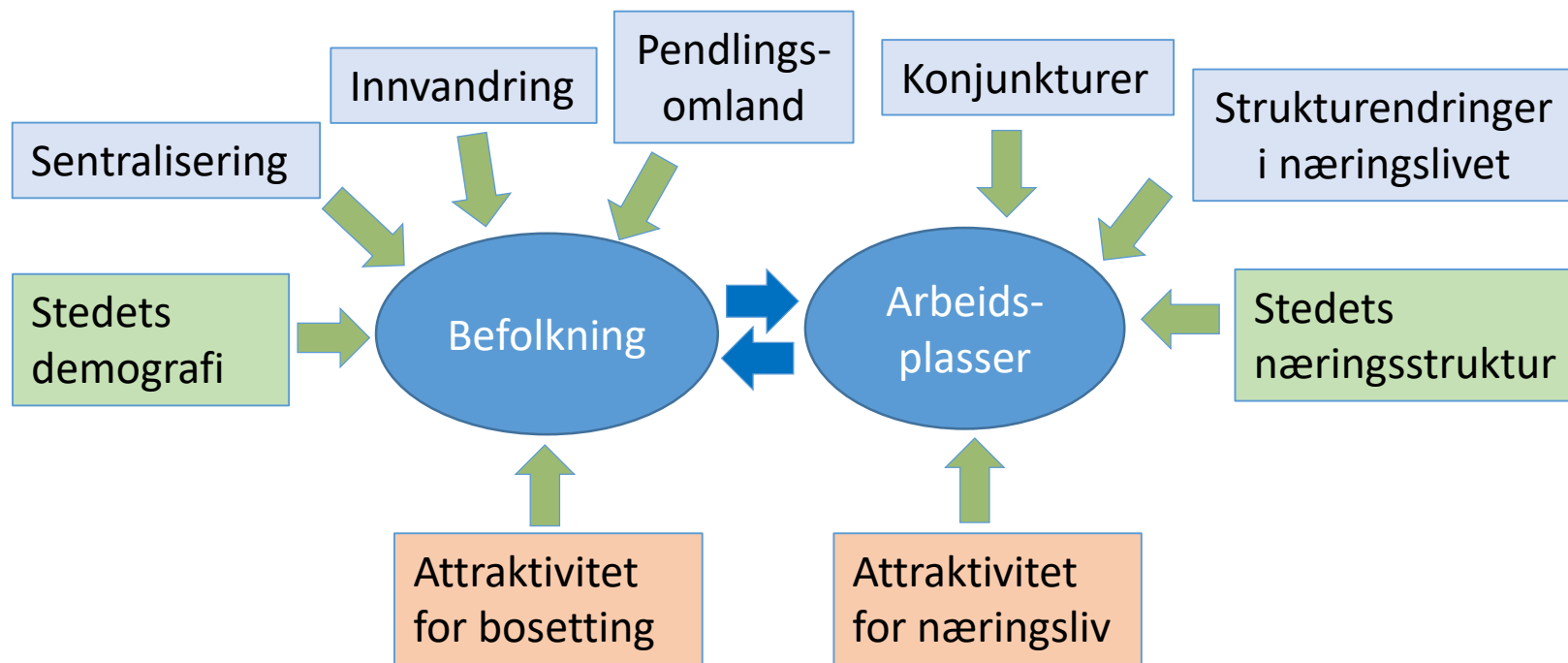
<https://regionalanalyse.no/rapport/11031/1/1>

Hvorfor vokser steder?

Strukturelle drivkrefter påvirker utviklingen, men kan ikke påvirkes lokalt.

Ytre drivkrefter:

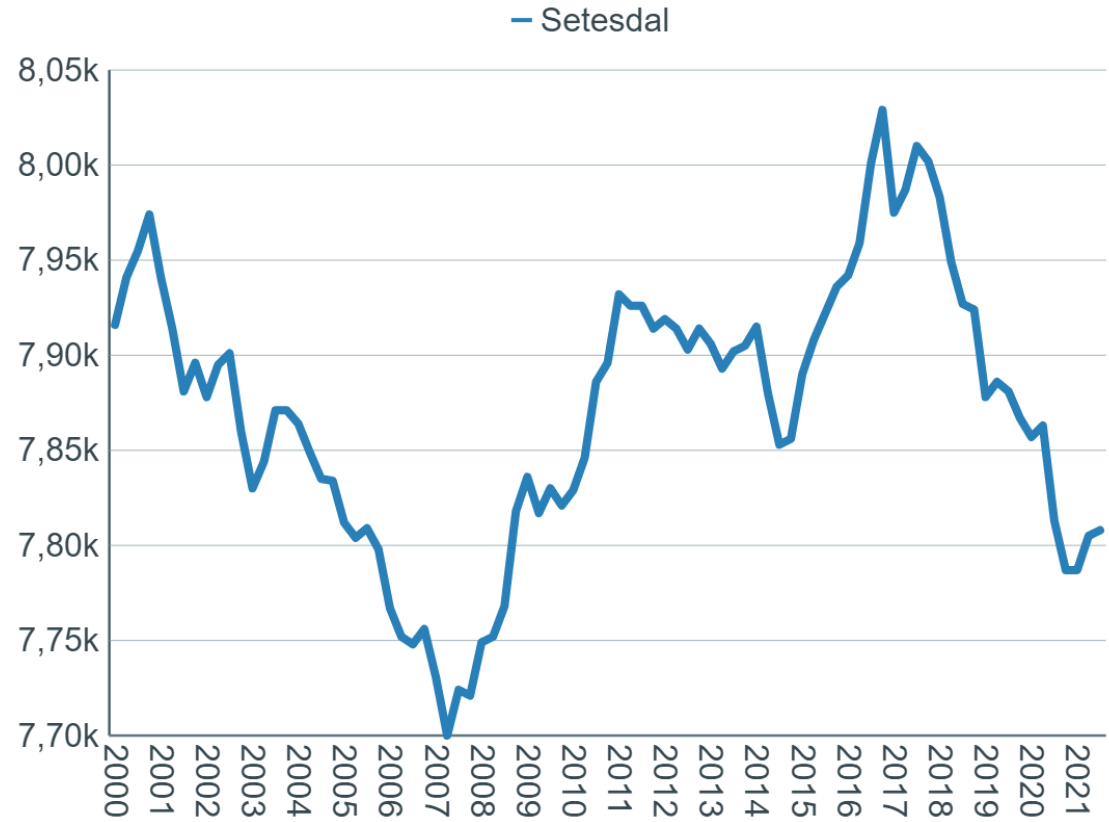

Indre drivkrefter:

Attraktivitet handler om bidraget til veksten fra lokale krefter

Befolkning

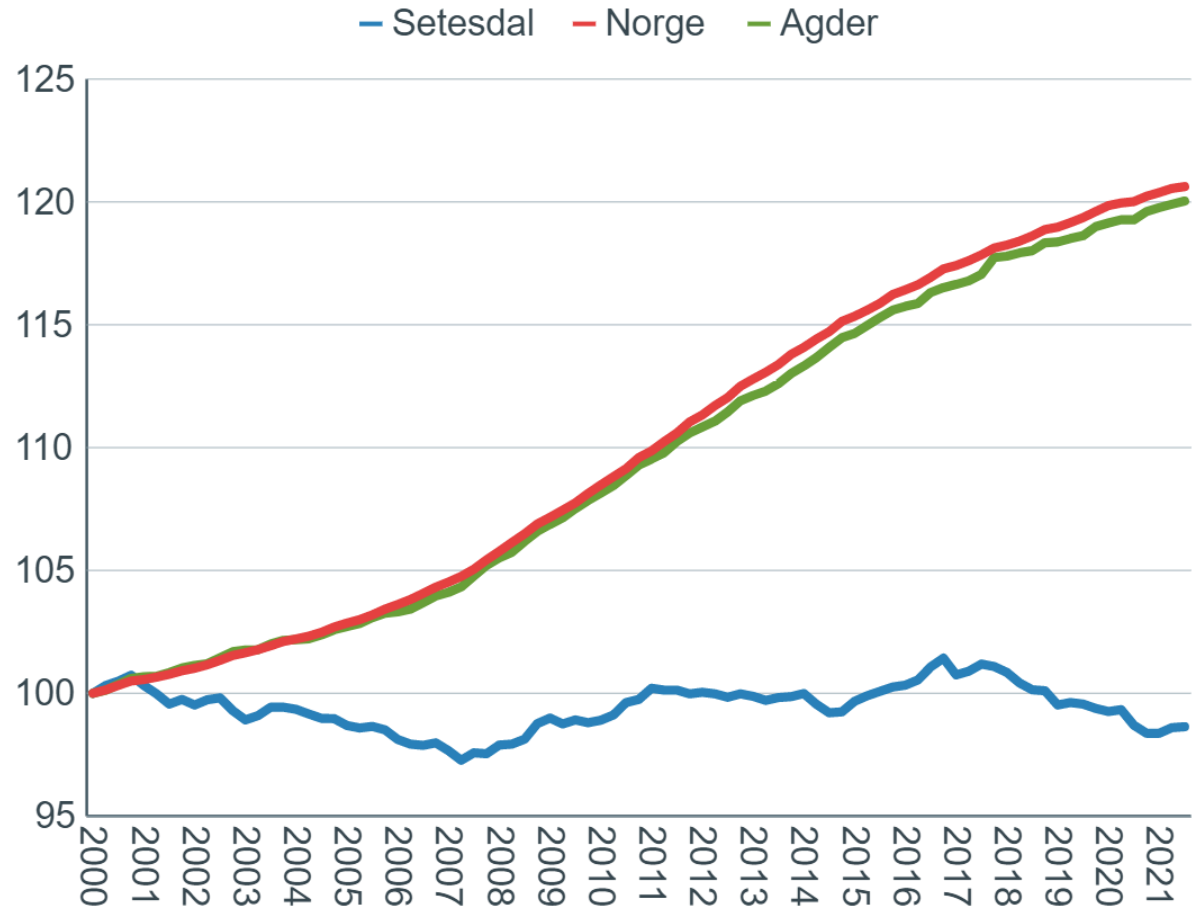
Folketallet i Setesdal

Utvikling i folketallet i Setesdal, målt på slutten av hvert kvartal.

Befolkning

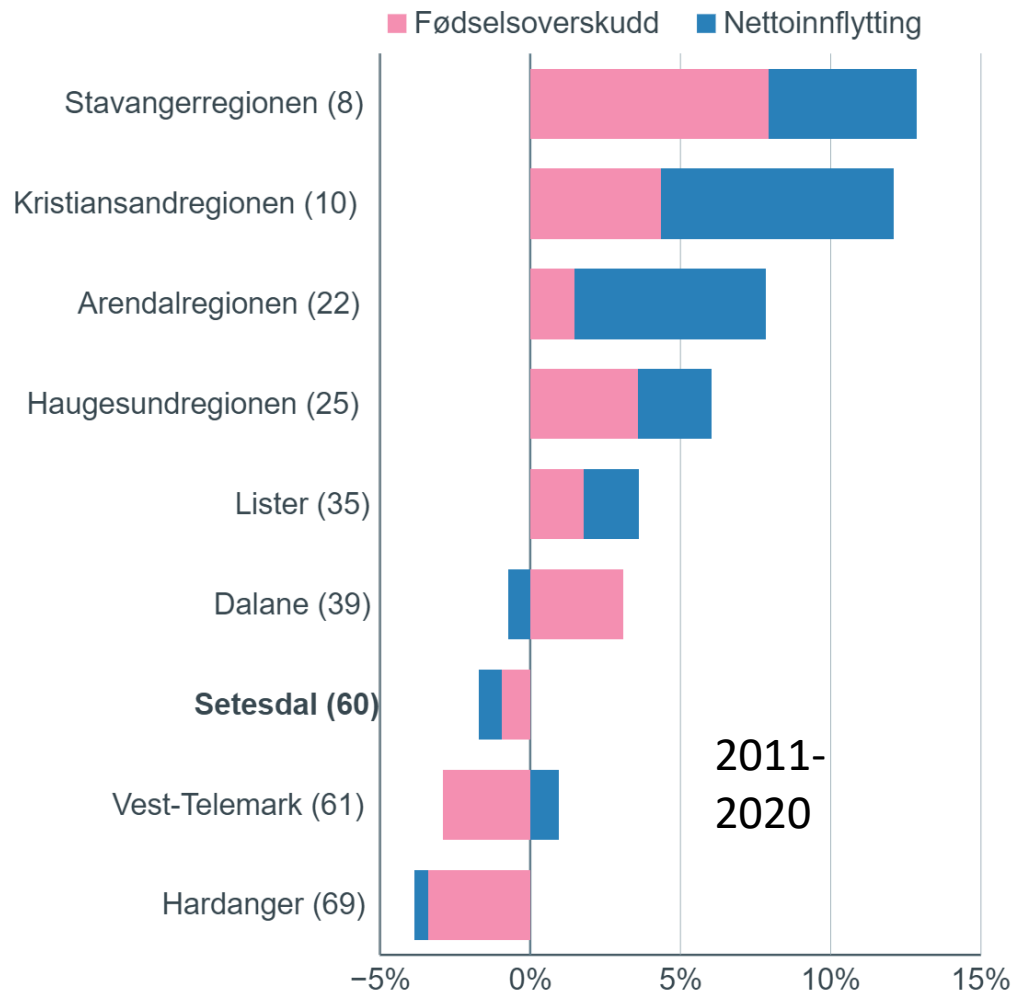
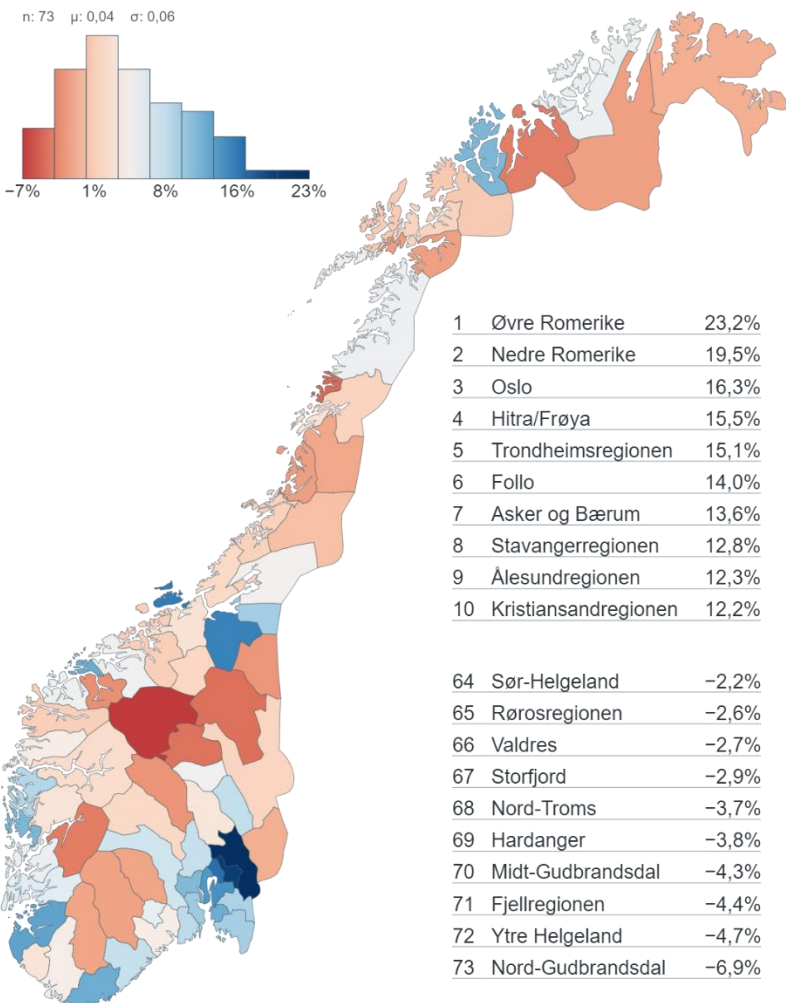
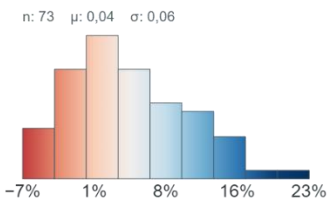
Folketallet har vært ganske stabilt i Setesdal. Det har vært sterk vekst i Norge og i Agder.

Indeksert utvikling i folketallet i Setesdal, Agder og Norge målt på slutten av hvert kvartal.

Befolkning

Befolkningsvekst siste ti år i regionene. Setesdal har hatt fødselsunderskudd og netto utflytting

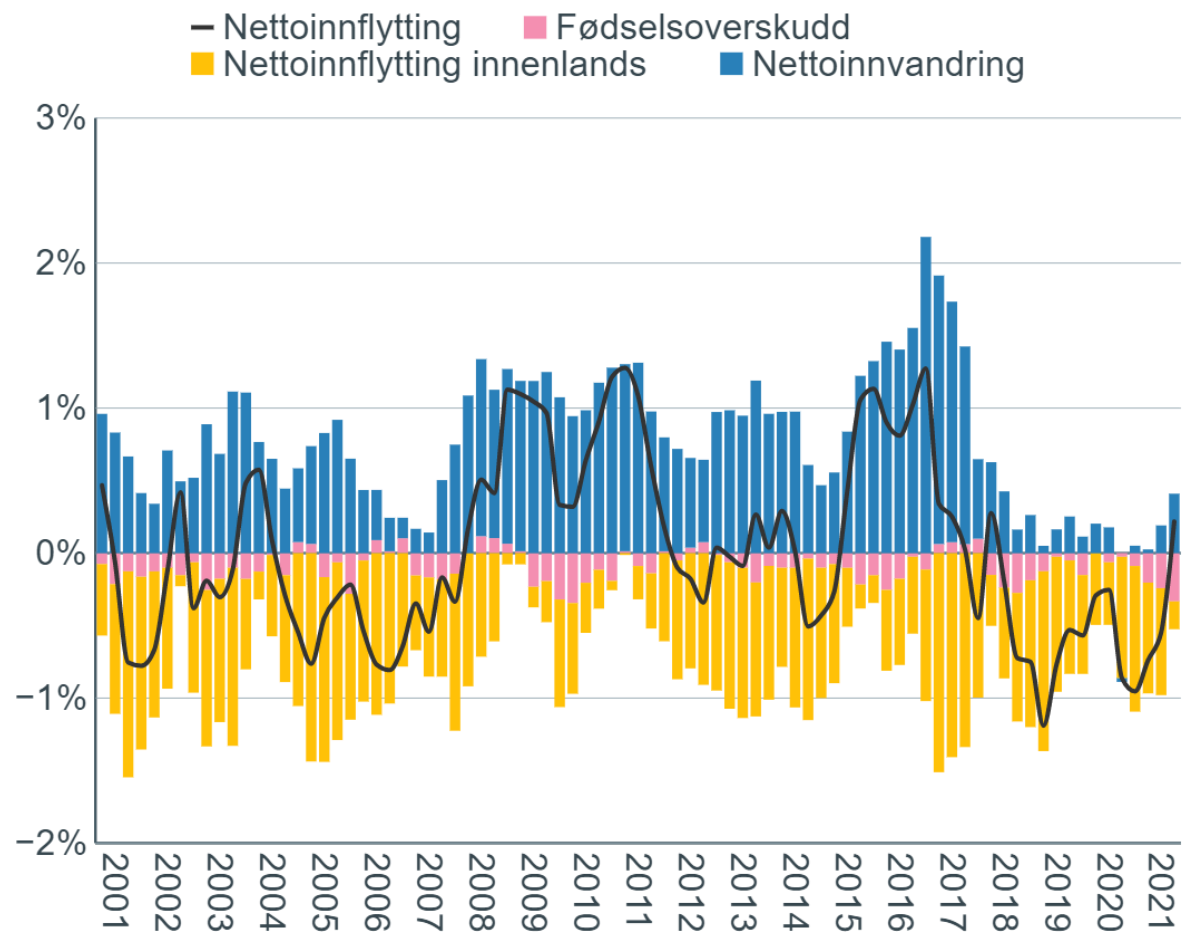
Setesdal har omtrent samme befolkningsvekst som andre tilsvarende regioner.

Befolkning

Fødselsbalansen:
fødselsunderskudd nå.

Innvandring: Stor innvandring
mellom 2007 og 2017, lite nå.

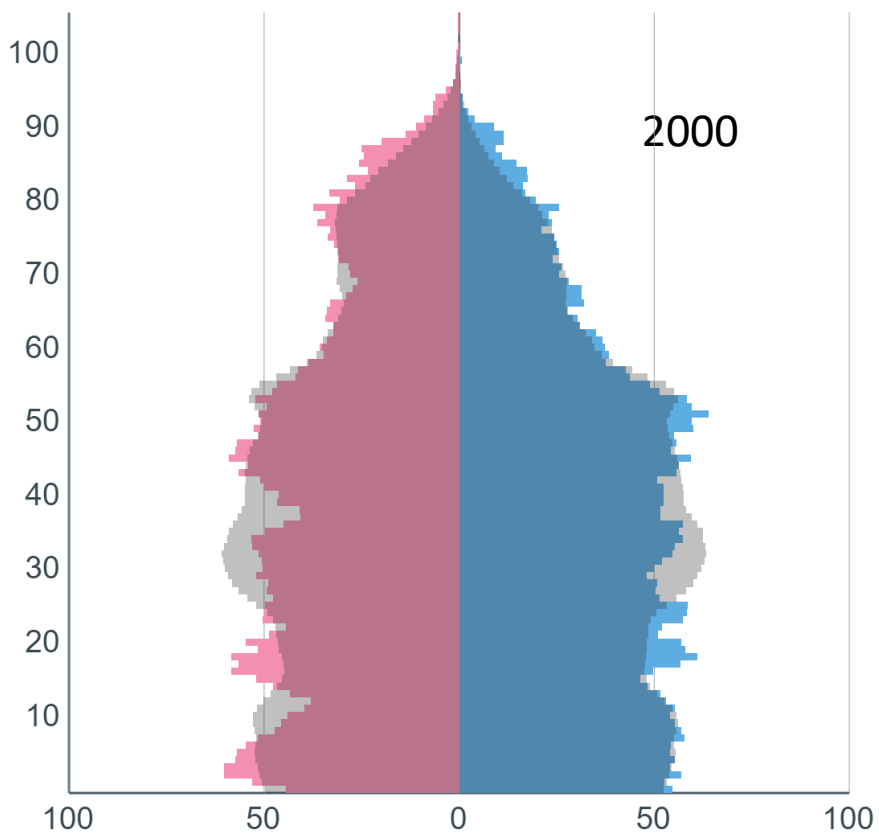
Innenlands flyttebalanse: Det
er jokeren. Innenlands
utflytting med varierende
styrke siden 2000.

Befolkningsendringer i Setesdal i overlappende
12-månedersperioder, målt hvert kvartal.

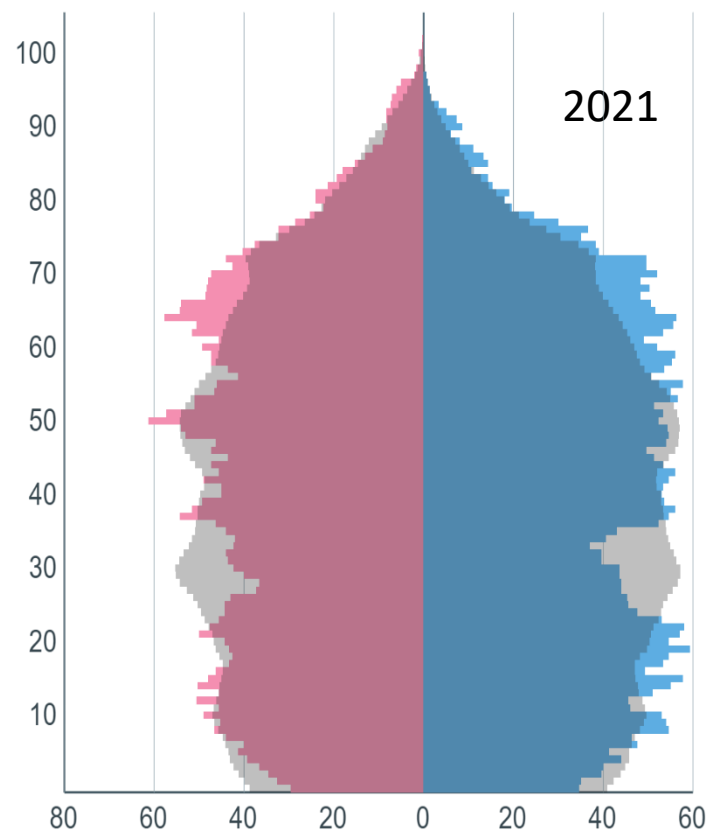
Befolkning

Kvinner Menn Norge

Liten andel over 60 år. Mange unge.

Kvinner Menn Norge

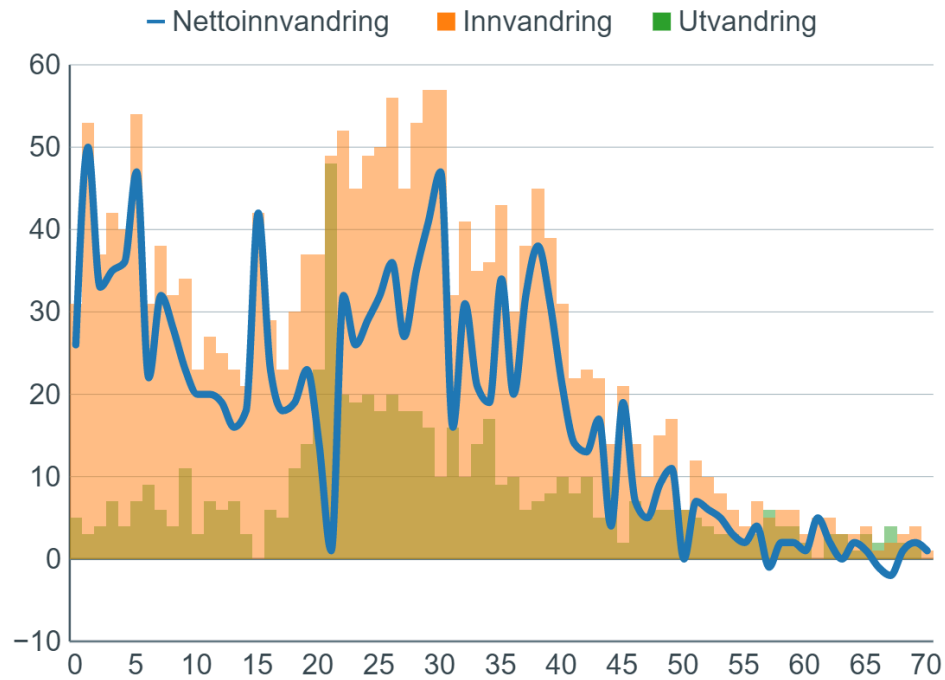
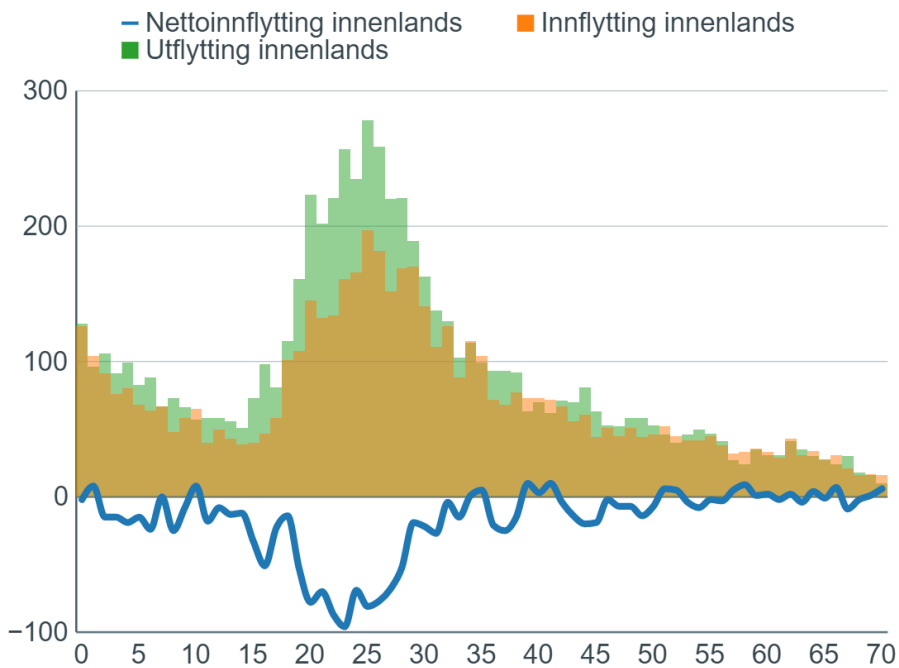
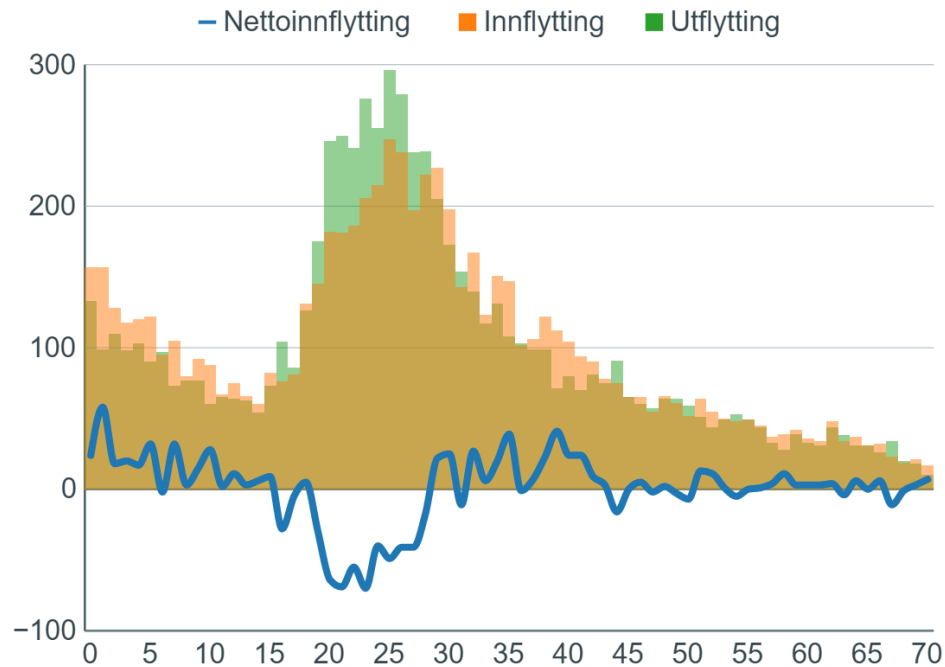
Større andel eldre, færre barn.

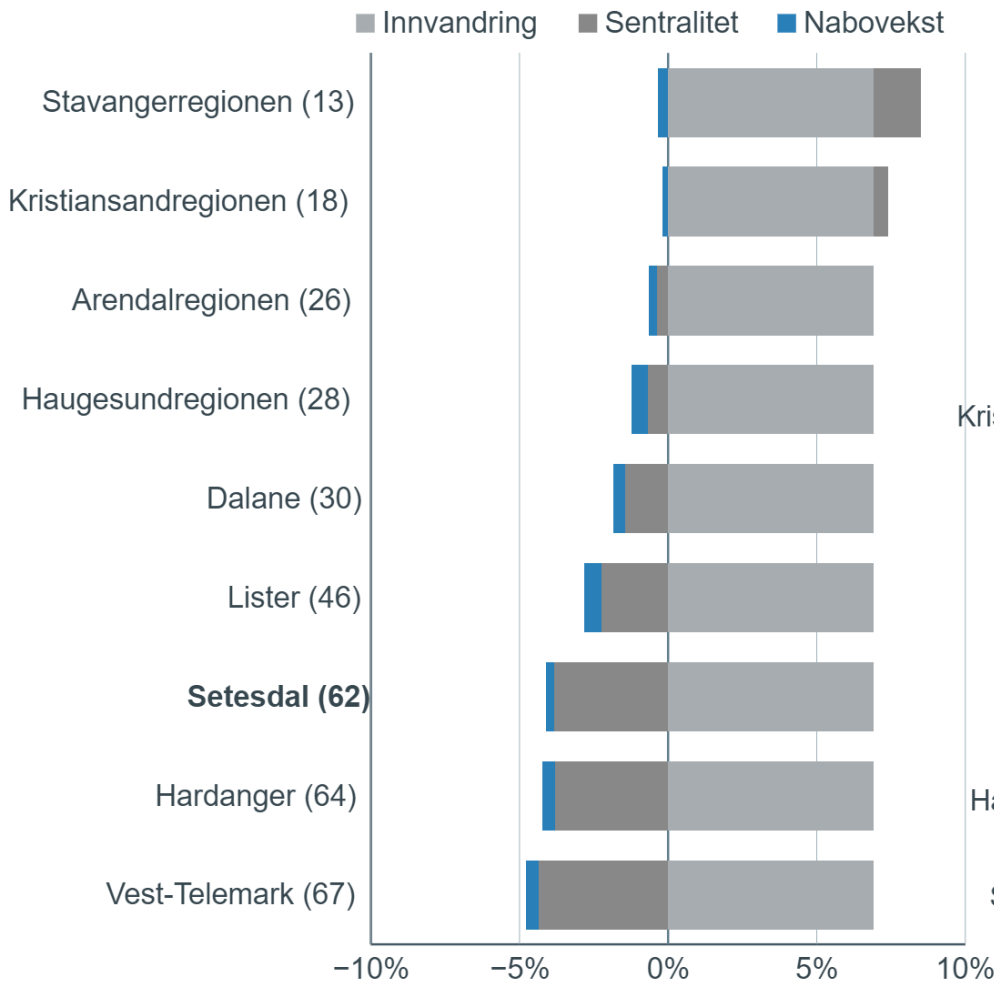
Befolkning

Setesdal taper innbyggere i 20-årene, men vinner innbygger i 30-årene og barn.

Det skyldes innvandring av relativt unge folk.

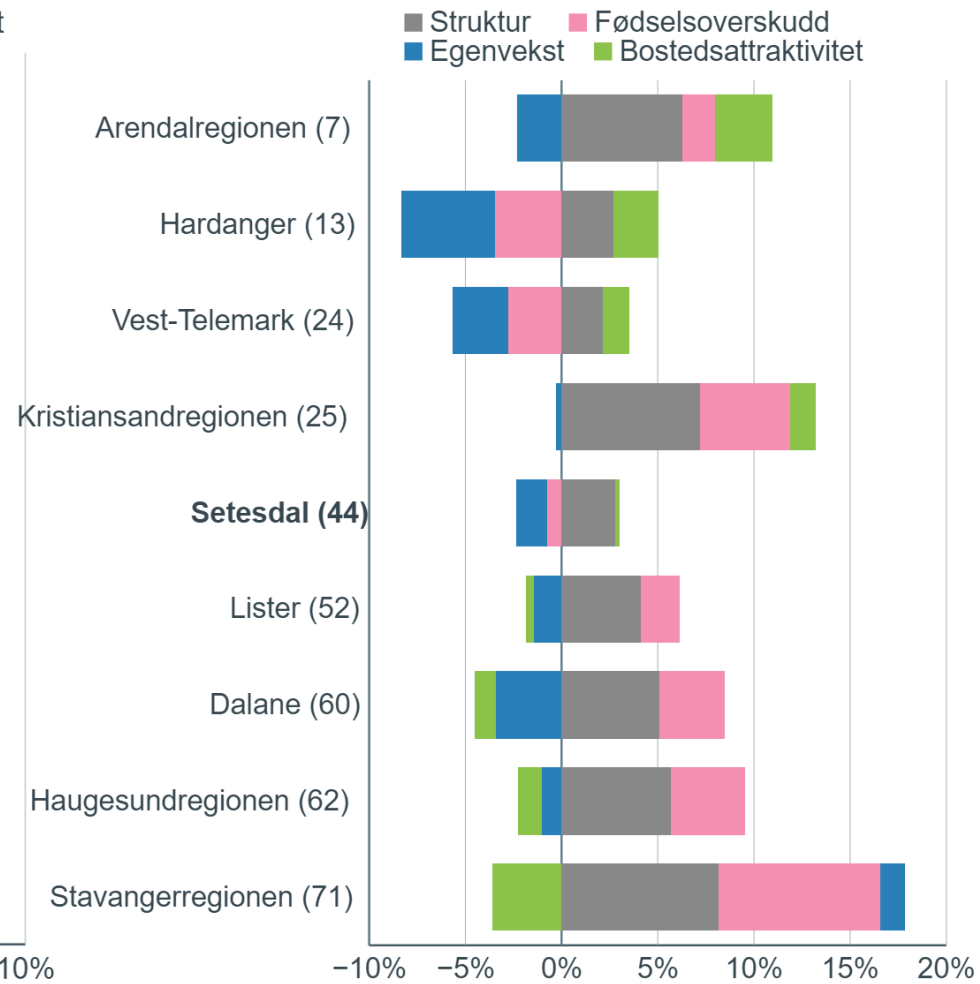
Den innenlandske flyttingen er negativ i de fleste alderstrinn.

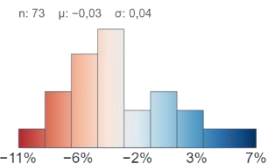
Forventet flytting 2010-2019:
 Nasjonal innvandring, sentralitet og
 arbeidsplassvekst i naboregioner.

+2,8 prosent av folketallet.

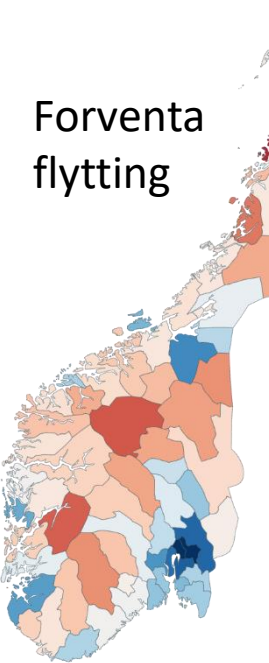

Faktisk flytting: Forventet flytting,
 effekt av arbeidsplassvekst i egen
 kommune, fødselsbalanse og
 bostedsattraktivitet.

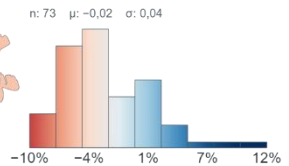
0,2 prosent høyere enn forventet.

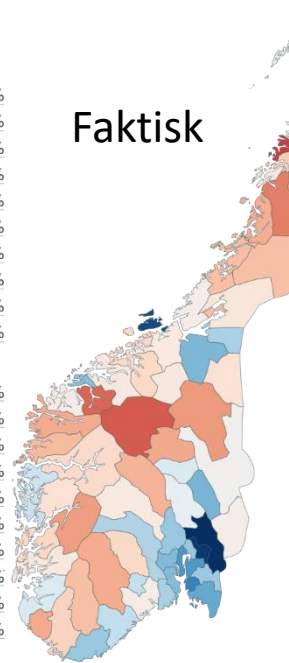
Forventa flytting

1	Nedre Romerike	7,2%
2	Oslo	7,0%
3	Follo	5,2%
4	Øvre Romerike	4,9%
5	Asker og Bærum	4,6%
6	Trondheimsregionen	3,4%
7	Drammensregionen	2,9%
8	Stavangerregionen	2,5%
9	Tromsøregionen	2,3%
10	Bergenregionen	2,0%
64	Fjellregionen	-7,1%
65	Ofoten	-7,2%
66	Rørosregionen	-7,6%
67	Vest-Telemark	-7,6%
68	Nord-Troms	-7,9%
69	Midt-Finnmark	-8,0%
70	Sør-Helgeland	-8,4%
71	Hardanger	-9,1%
72	Nord-Gudbrandsdal	-9,3%
73	Ytre Helgeland	-10,8%

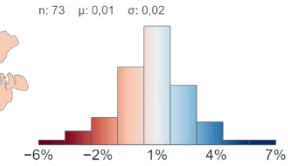

Faktisk

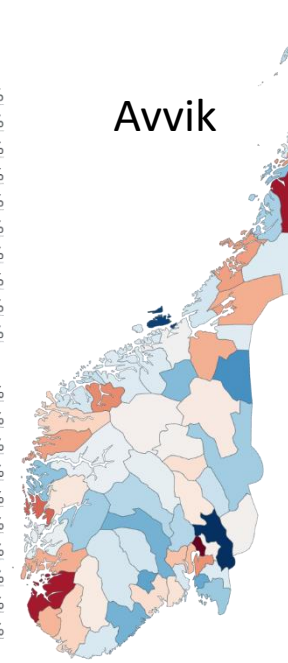

1	Øvre Romerike	12,2%
2	Nedre Romerike	7,6%
3	Hitra/Frøya	6,9%
4	Mossereregionen	4,5%
5	Asker og Bærum	3,6%
6	Follo	3,5%
7	Søndre Viken	2,8%
8	Hamarregionen	2,4%
9	Trondheimsregionen	2,2%
10	Drammensregionen	2,1%
64	Midt-Gudbrandsdal	-6,4%
65	Ofoten	-6,6%
66	Hardanger	-6,7%
67	Fjellregionen	-6,9%
68	Nord-Troms	-7,6%
69	Mosjøregionen	-7,7%
70	Storfjord	-8,4%
71	Nord-Gudbrandsdal	-8,8%
72	Midt-Finnmark	-9,0%
73	Ytre Helgeland	-9,6%

Faktisk nettoflytting:

Avvik

1	Øvre Romerike	7,3%
2	Hitra/Frøya	5,4%
3	Rørosregionen	3,7%
4	Midt-Telemark	3,3%
5	Mossereregionen	3,2%
6	Kongsbergregionen	3,0%
7	Arendalregionen	3,0%
8	Oppdal/Rennebu	2,8%
9	HALD	2,7%
10	Nordhordland	2,6%
64	Sunnfjord og HAFS	-1,4%
65	Ytre Namdal	-1,5%
66	Ranaregionen	-1,6%
67	Follo	-1,7%
68	Storfjord	-1,8%
69	Bergenregionen	-2,4%
70	Tromsøregionen	-2,9%
71	Stavangerregionen	-3,6%
72	Mosjøregionen	-3,7%
73	Oslo	-5,7%

Avvik = Bostedsattraktivitet

Noen regioner har fått høyere innflytting. Setesdal litt høyere.

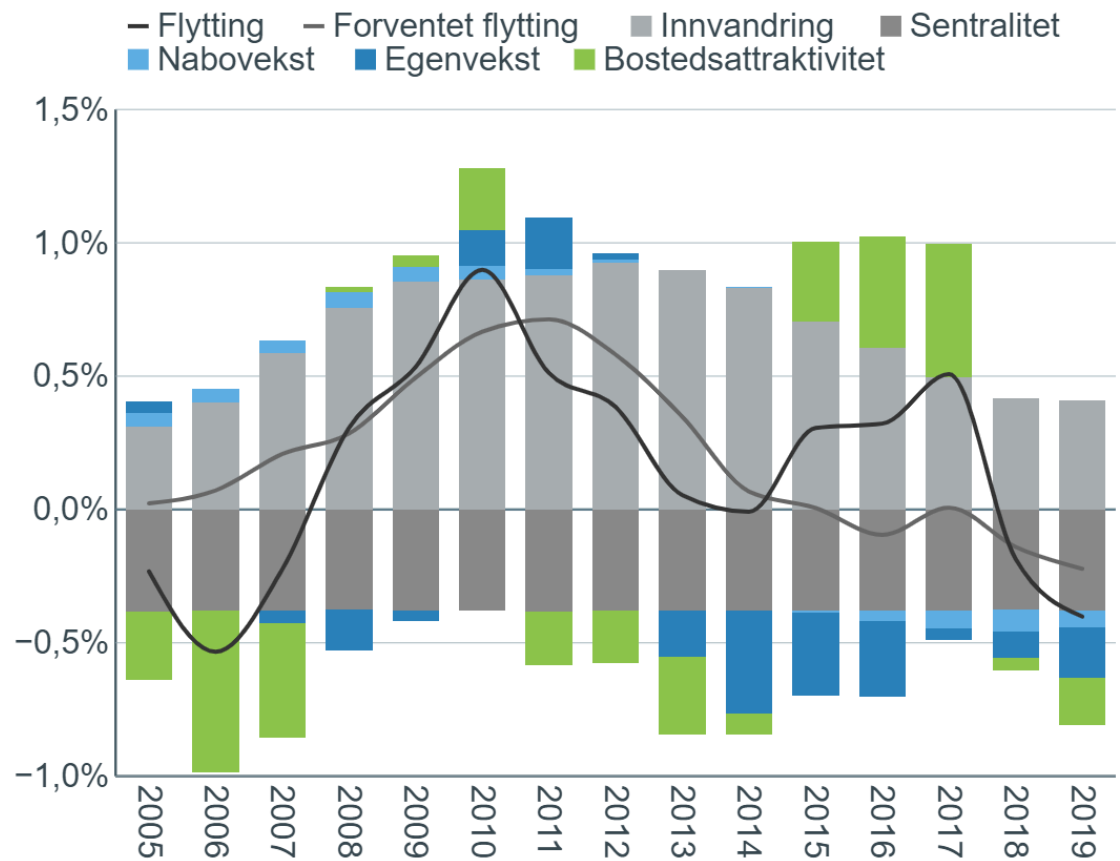
Forventa nettoflytting:
Sentralitet
Arbeidsplassvekst i egen region og naboregioner

Bostedsattraktivitet

Bostedsattraktiviteten har vekslet på å være positiv og negativ.

Positiv bostedsattraktivitet 2015 til 2017 på grunn av flyktninger?

Arbeidsplassutviklingen har trukket ned de siste årene.

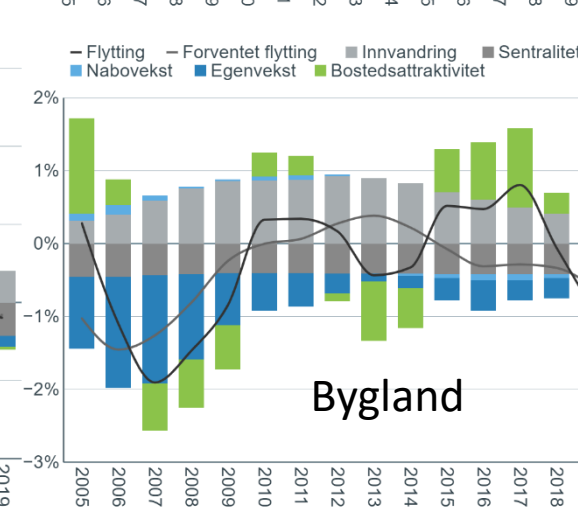
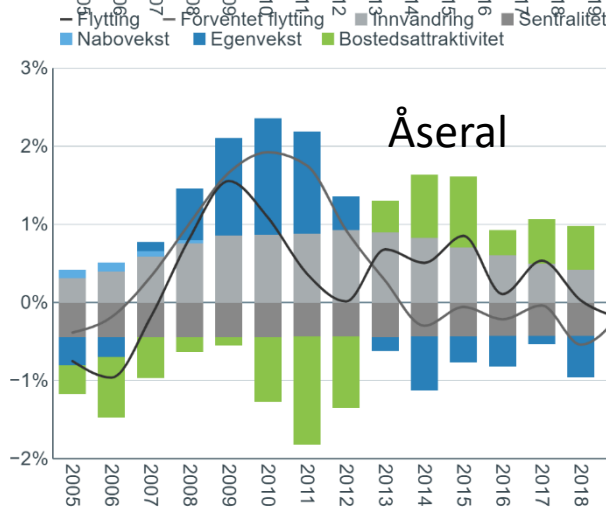
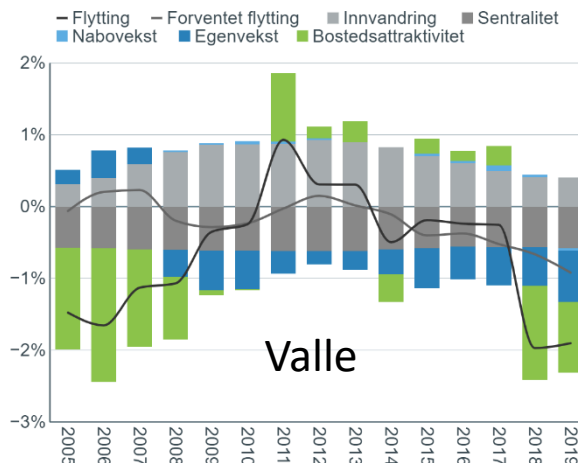
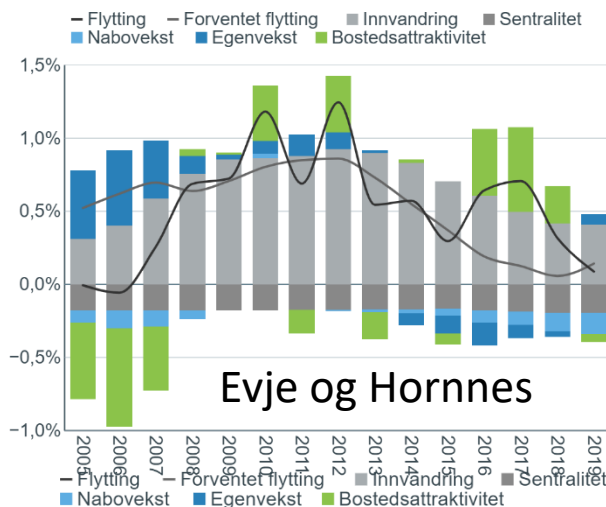
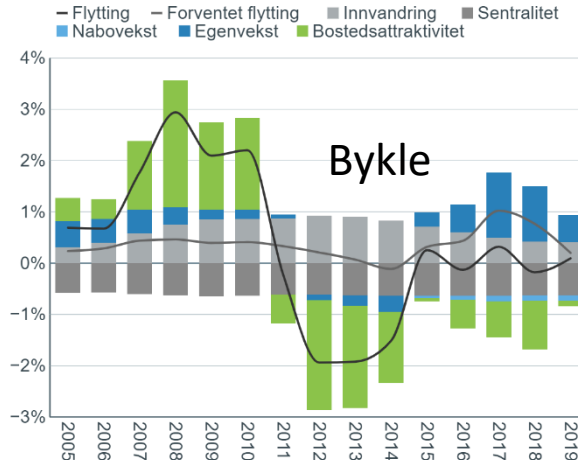

Nettflyttingen til Setesdal, dekomponert i ulike drivkrefter.

Bostedsattraktivitet

I den digitale analysen kan en få fram utvikling i den enkelte kommunen.

Alle kommunene har hatt varierende bostedsattraktivitet over tid.

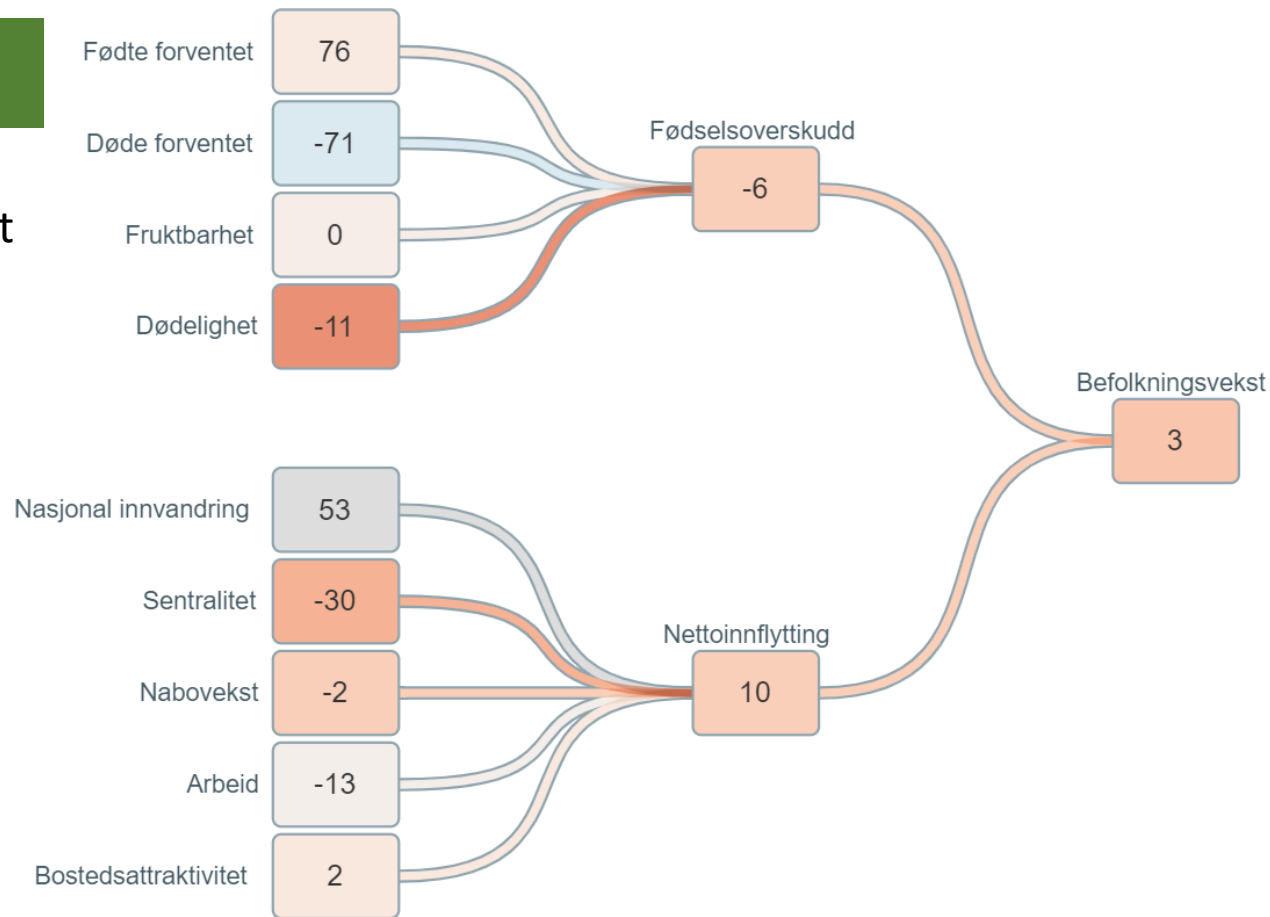

Bostedsattraktivitet

Drivkrefter for befolkningsvekst i Setesdal:

Figuren oppsummerer drivkreftene for veksten i siste tiårsperiode.

1. Ung befolkning: +50
2. Høy dødelighet: -110
3. Lav arbeidsplassvekst: -130
4. Lav arbeidsplassvekst i naboregioner: -20
5. Bostedsattraktivitet: +20

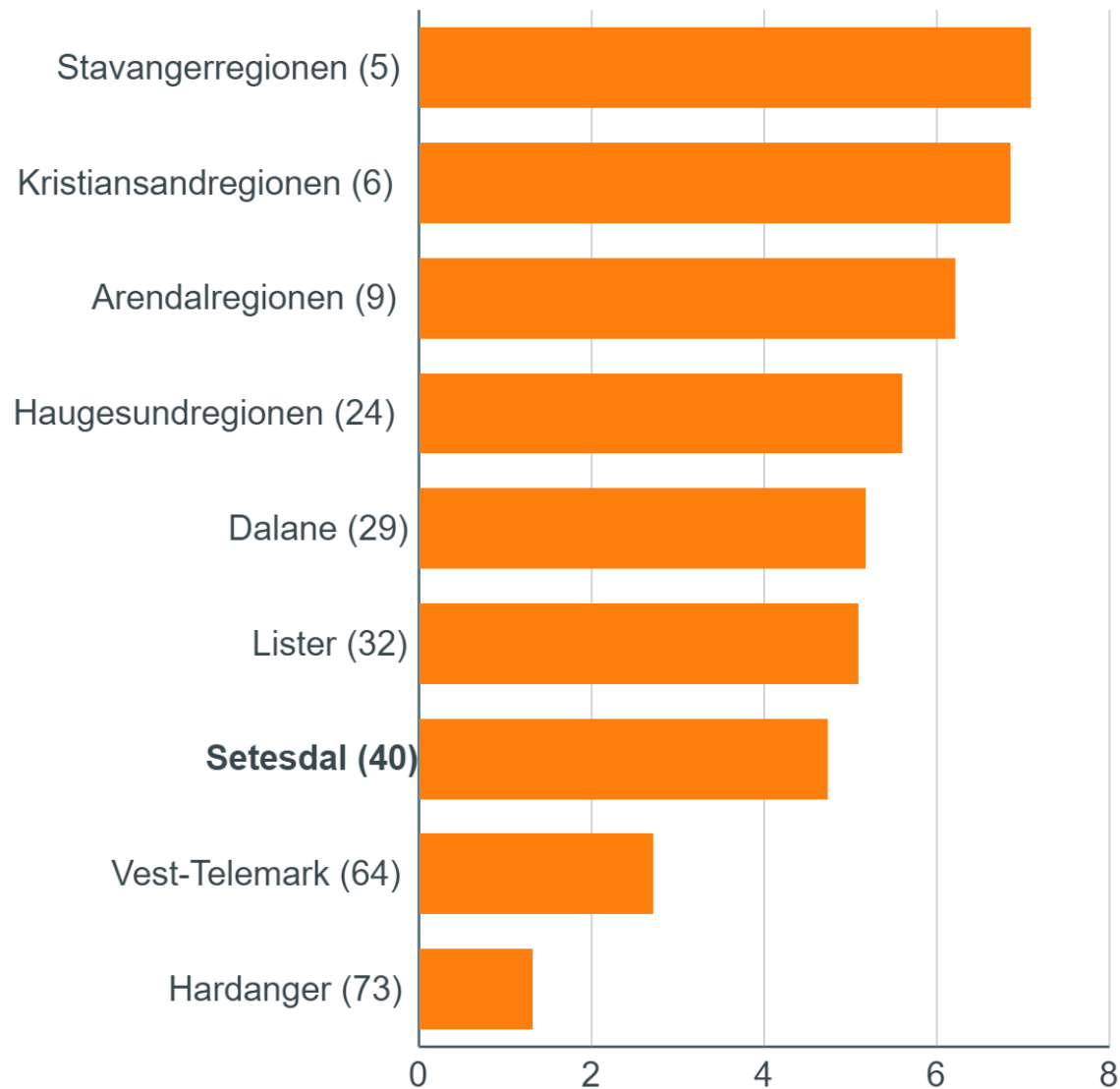
Befolkningsveksten i Setesdal 2010-2019 dekomponert i ulike drivkrefter. Tallene er årlig endring i den valgte perioden. Figuren viser årlig endring i prosent.

Boligbygging

Boligbyggingen er den mest konkrete og målbare attraktivitetsfaktoren.

Setesdal har hatt forholdsvis god boligbyggingstakt i forhold til forventet befolkningsvekst.

Viktig å opprettholde boligbyggingstakten for å holde boligmassen moderne og attraktiv.

Befolkningsutvikling i Setesdal, oppsummering

- Setesdal har hatt en flyttetall omtrent som forventet, litt bedre.
- Bostedsattraktiviteten omtrent middels.
- Tapt mange innbyggere på grunn av lav arbeidsplassvekst, både i og utenfor egen region.
- Høy dødelighet.

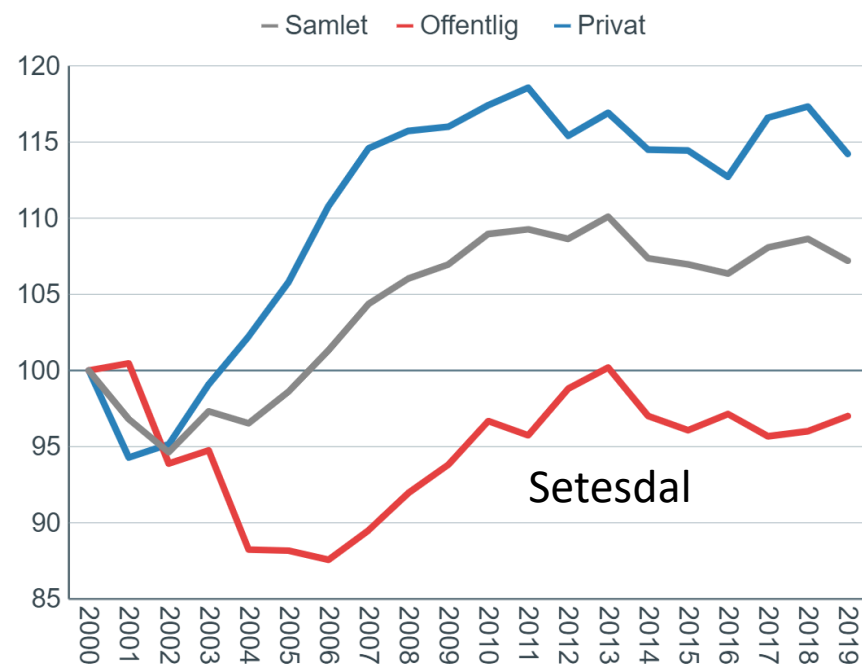

Arbeidsplasser

Arbeidsplasser

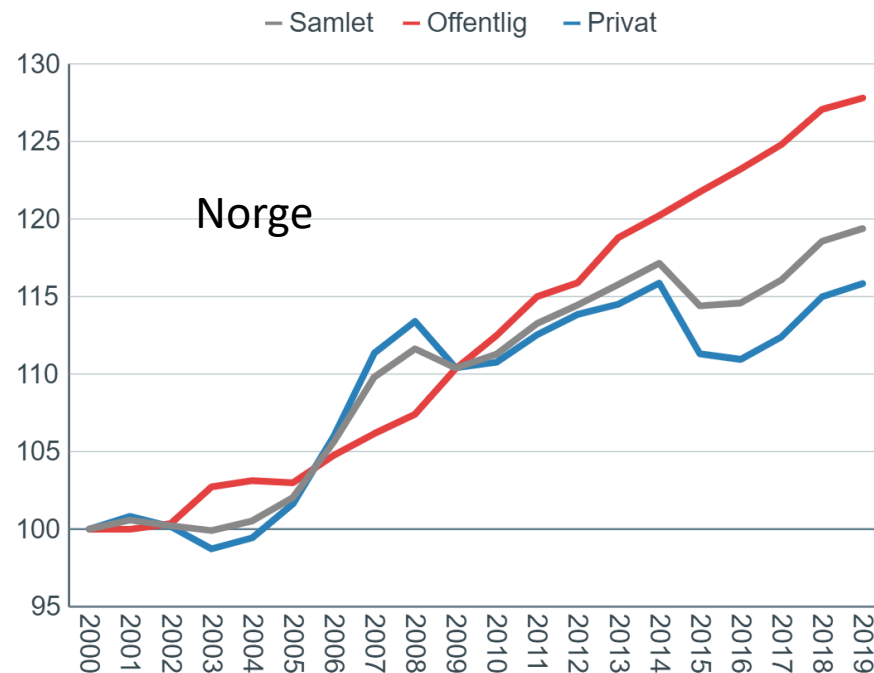
Setesdal har hatt en vekst på 14 prosent arbeidsplasser i næringslivet.

Tre prosent nedgang i antall arbeidsplasser i det offentlige.

Norge har hatt en vekst på 28 prosent arbeidsplasser i næringslivet.

16 prosent vekst i antall arbeidsplasser i det offentlige.

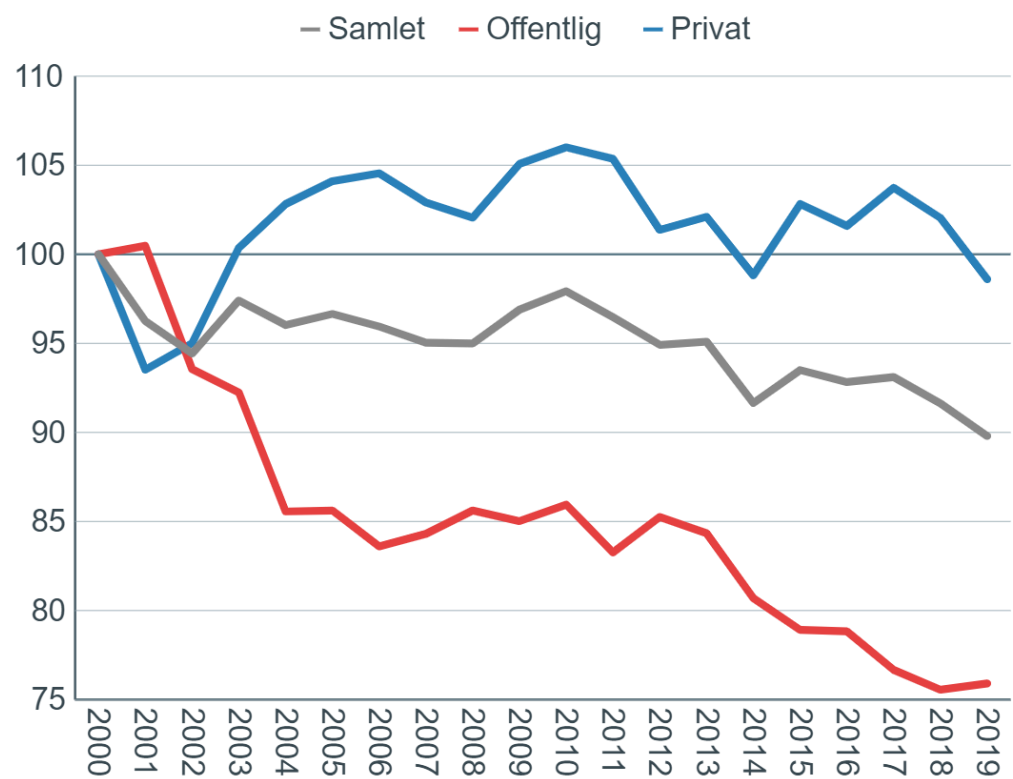
Arbeidsplasser

Relativ vekst:

Setesdal har hatt omtrent samme utvikling i antall arbeidsplasser i næringslivet som resten av landet.

Mye lavere vekst i antall arbeidsplasser i det offentlige.

10 prosentpoeng lavere vekst i antall arbeidsplasser enn landet samlet sett.

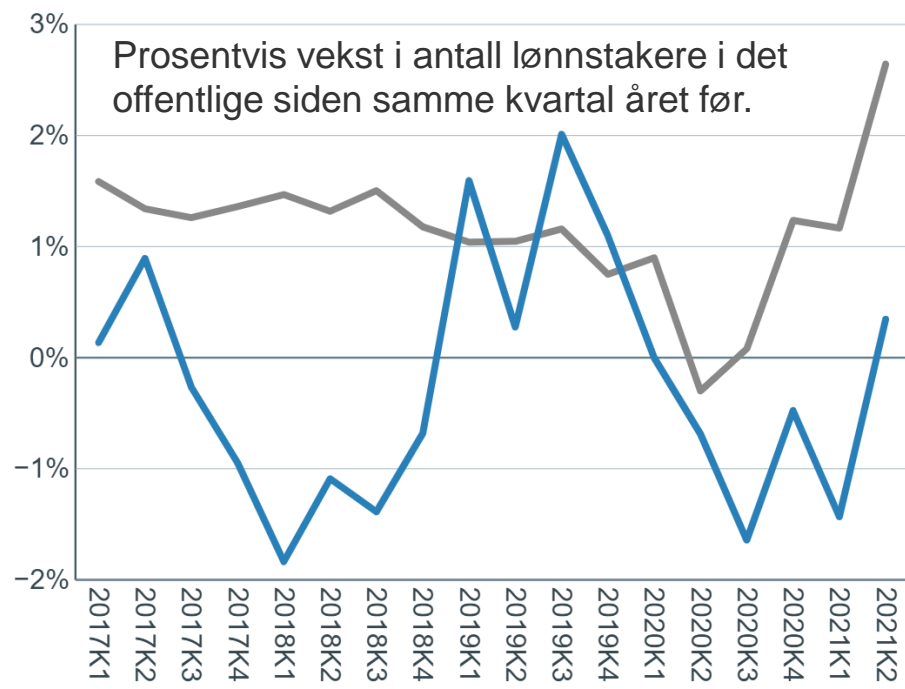
Utvikling av antall arbeidsplasser i Setesdal, indeksert slik at nivået i 2000=100, relativt til indeksen for Norge.

Arbeidsplasser

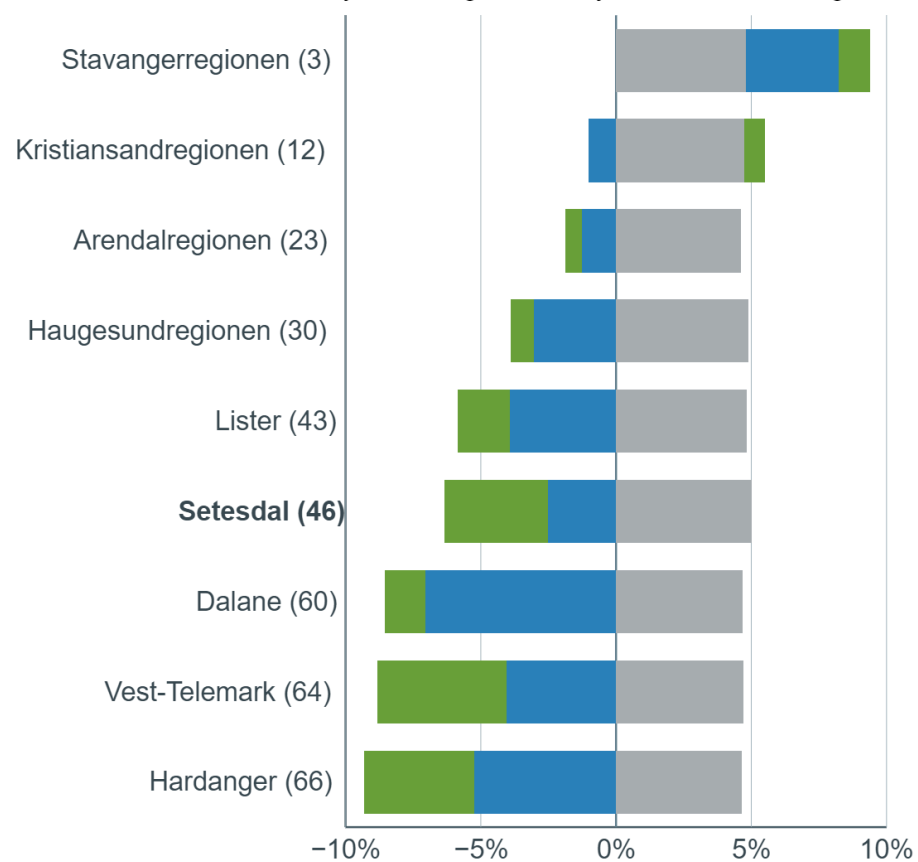
Veldig bra vekst i næringslivet i Setesdal akkurat nå.

Koronaen skapte mye bølger. Det må roe seg før vi kan oppsummere endelig virkning.

Men fremdeles lav vekst i antall ansatte i offentlig sektor.

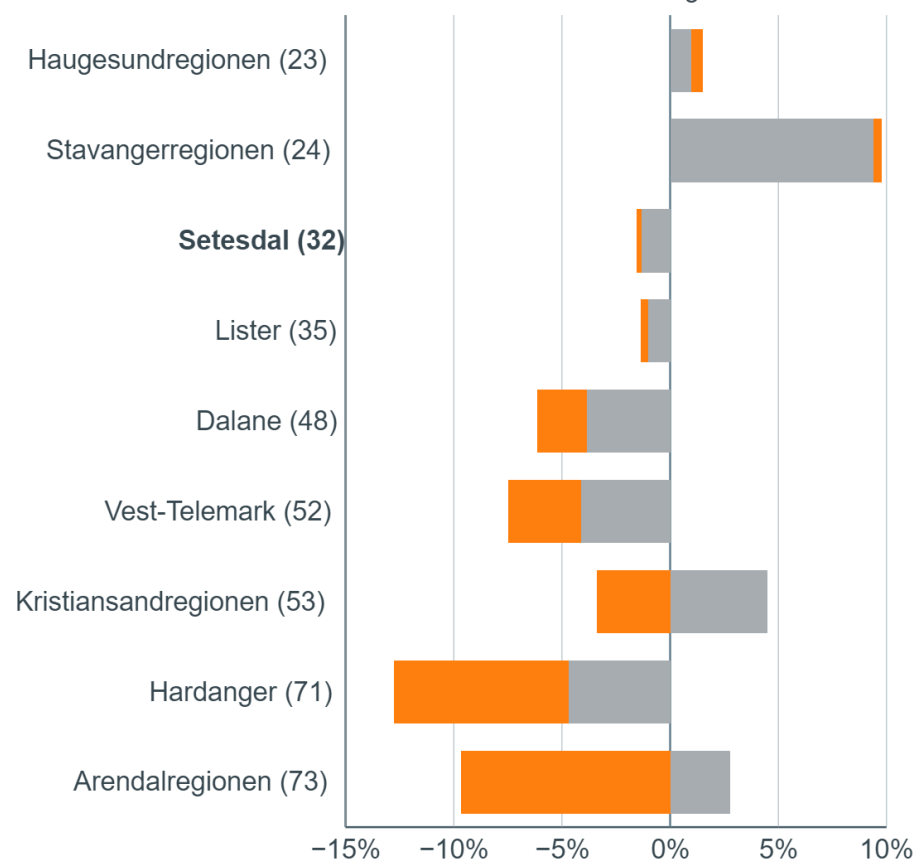

■ Nasjonalt Bidrag ■ Bransjeeffekt ■ Befolkningseffekt

Bransjestrukturen er negativ, men mindre negativ enn mange andre. Lav befolkningsvekst trekker ned veksten i næringslivet.

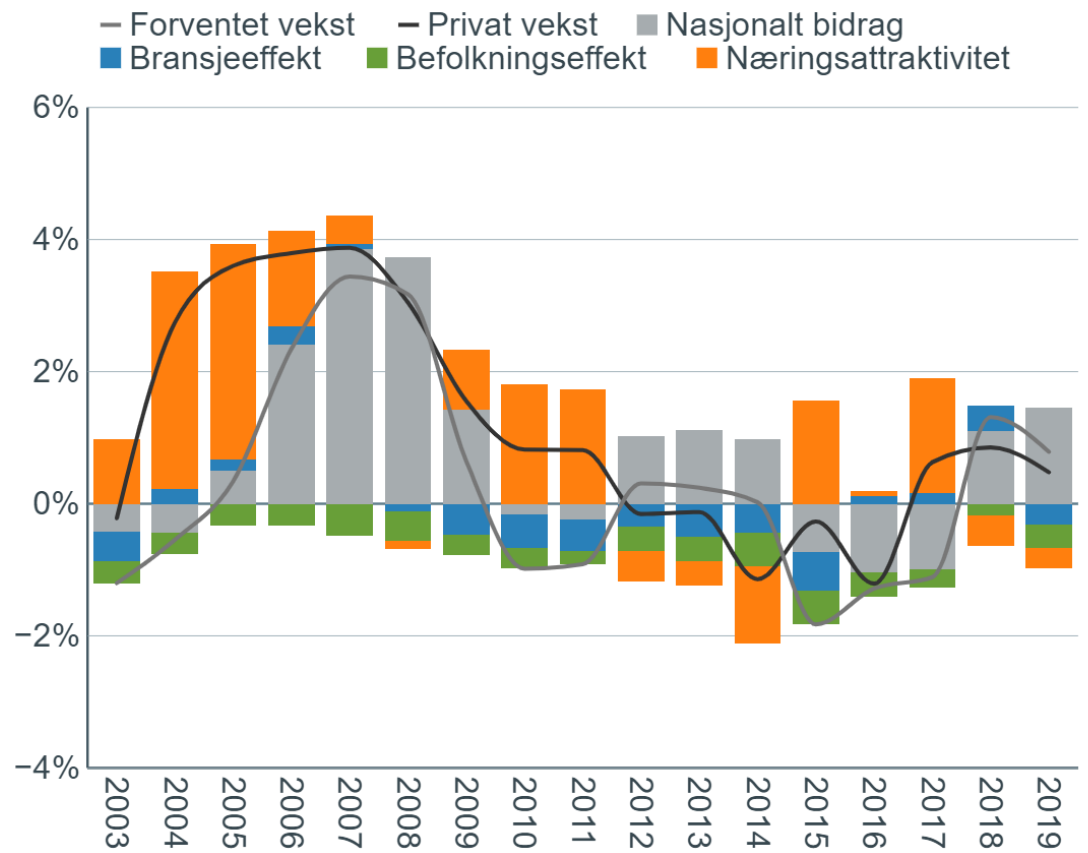
■ Forventet vekst ■ Næringsattraktivitet

Arbeidsplassveksten i næringslivet har vært omtrent som forventet de ti siste årene.

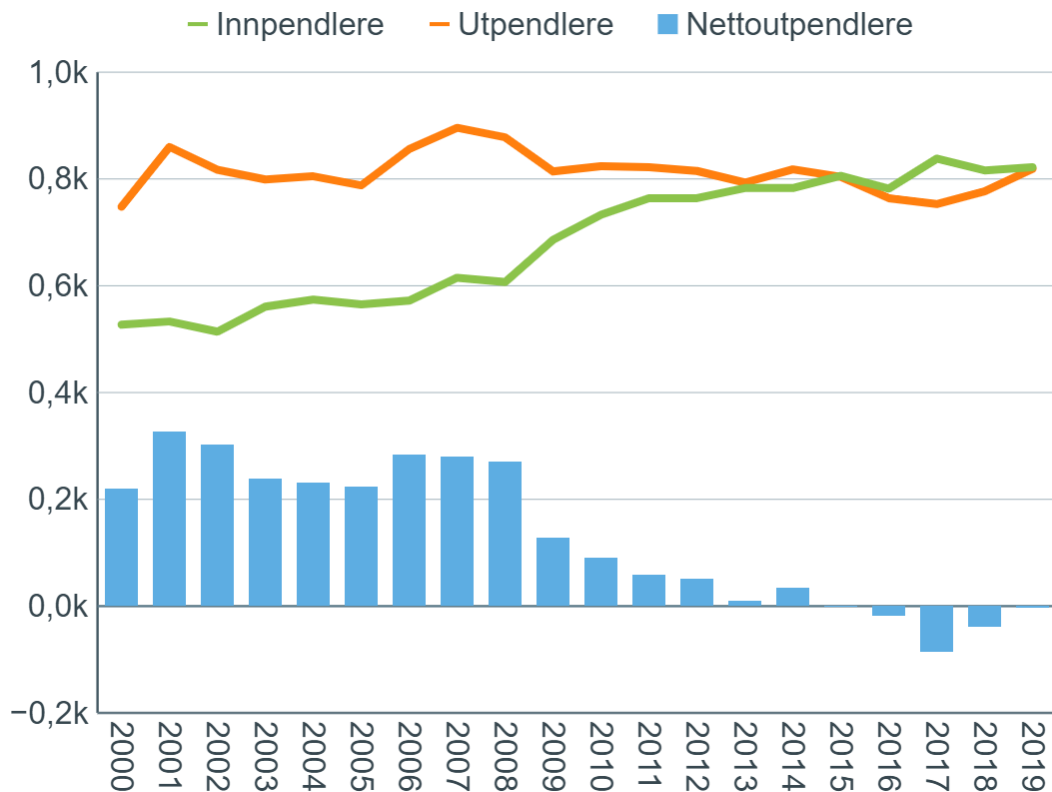
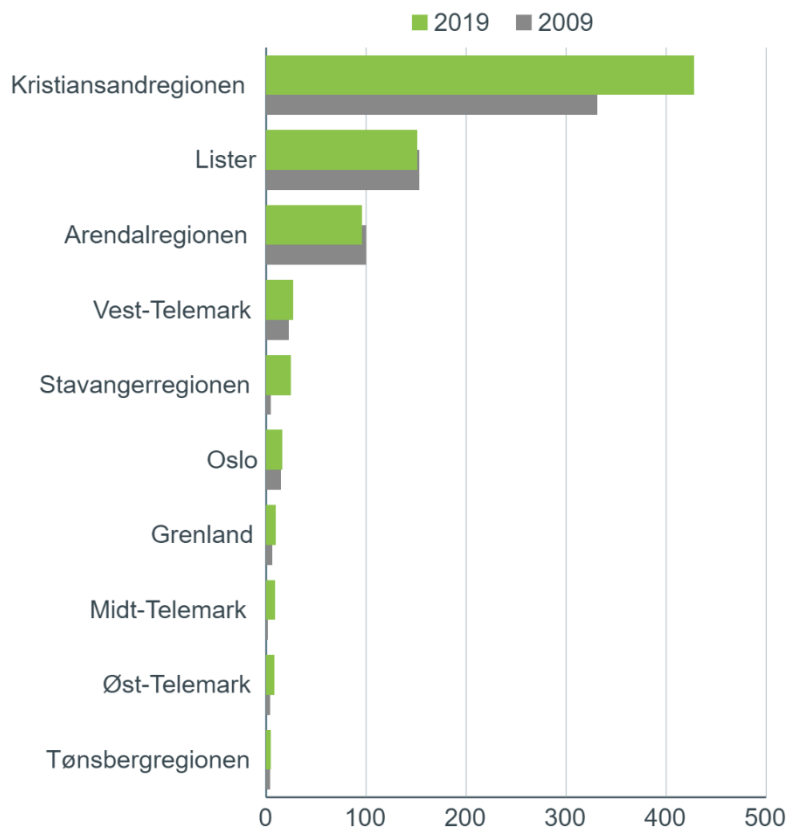
Arbeidsplasser

Setesdal hadde høy næringsattraktivitet tidligere, men ikke etter 2011.

Arbeidsplasser

Sterk vekst i antall som pendler inn til regionen. Underskuddet på arbeidsplasser har blitt borte.

Antall utpendlere, innpendlere og nettoppendling i Setesdal.

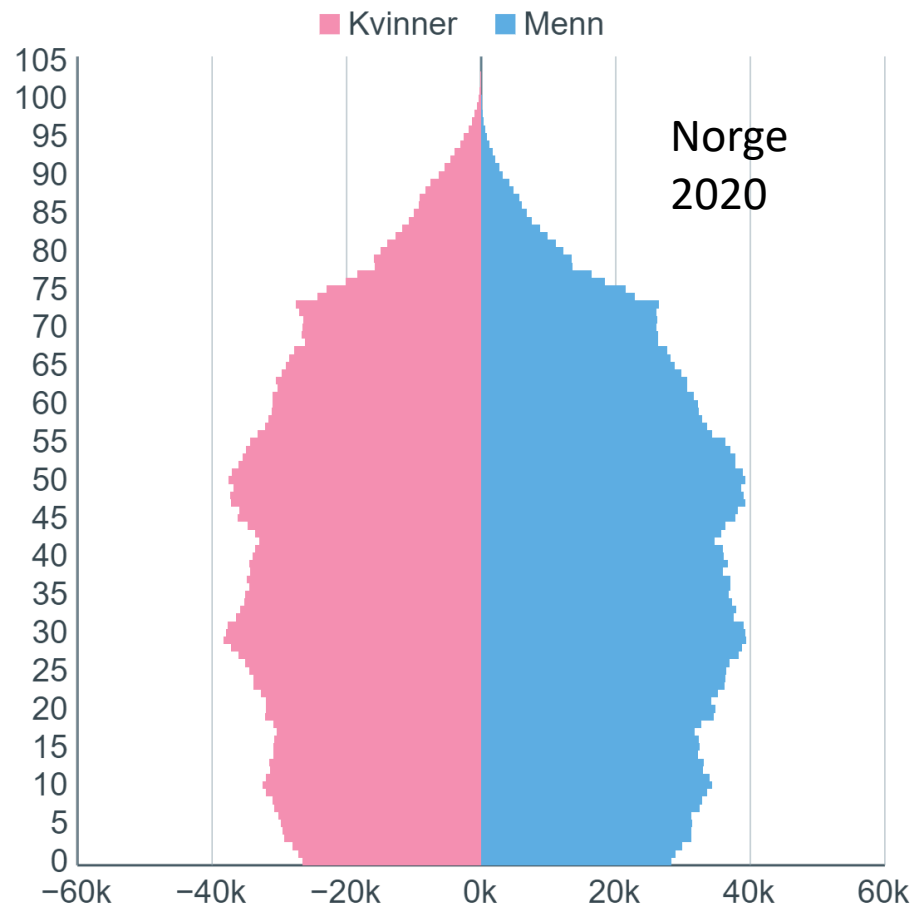
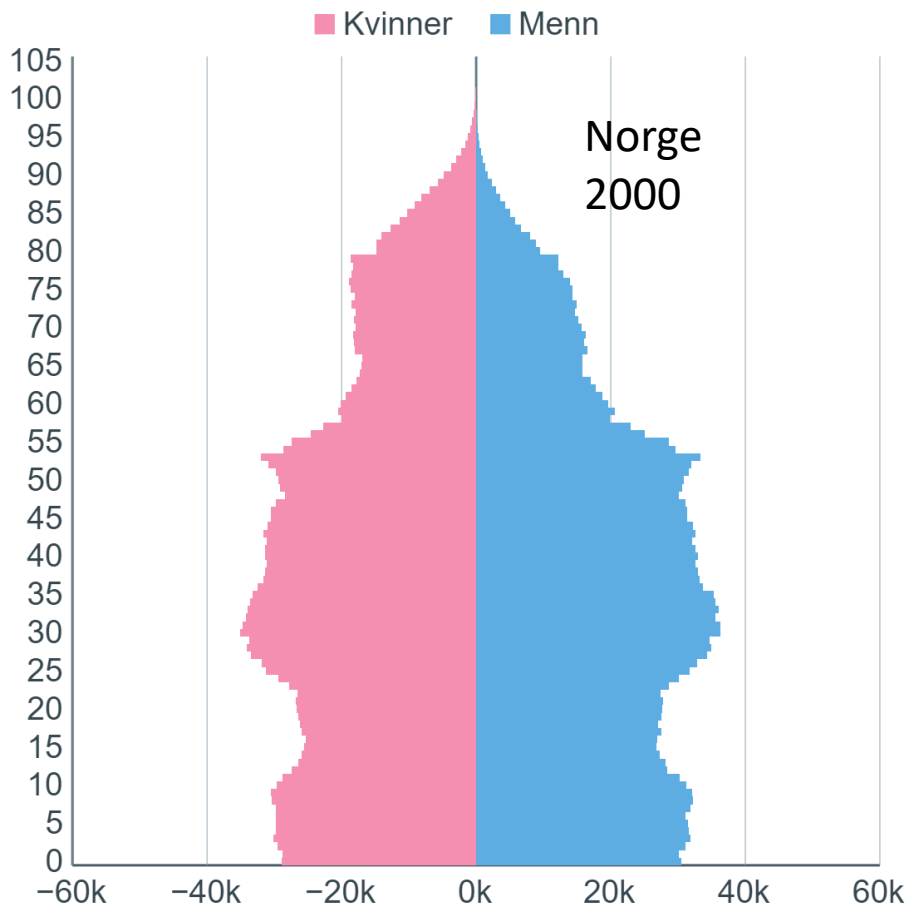
Stor og økende innpendling fra Kristiansandregionen.

Næringsutvikling i Setesdal, oppsummering

- Ugunstig bransjesammensetning og lav befolkningsvekst trekker næringsveksten ned.
- Veksten har vært omtrent som forventet de ti siste årene.
- Økt innpendling.

Scenarier

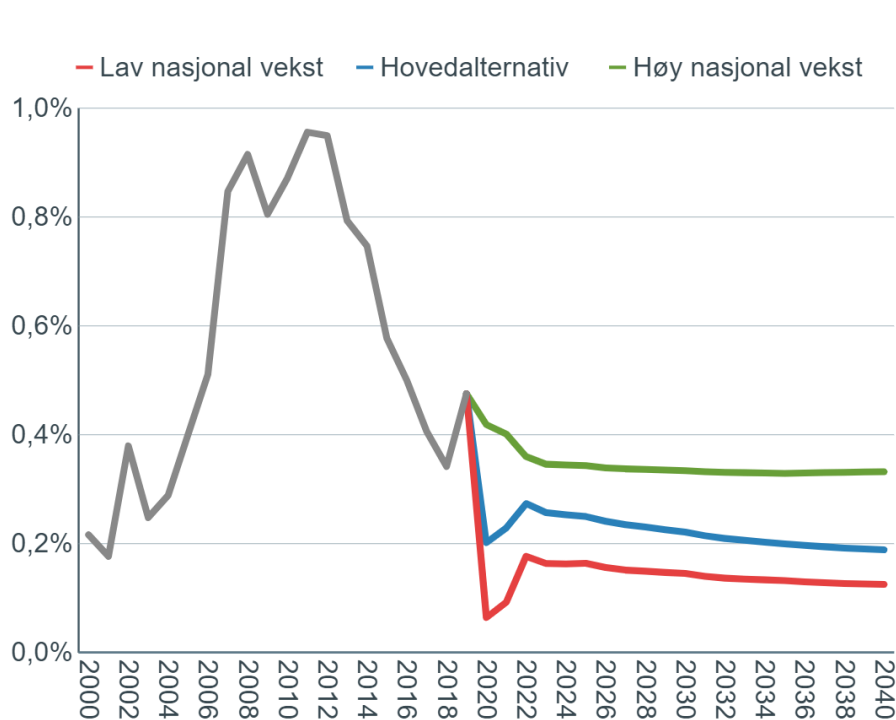

Liten andel eldre.
 Stor andel kvinner i fødedyktig alder.

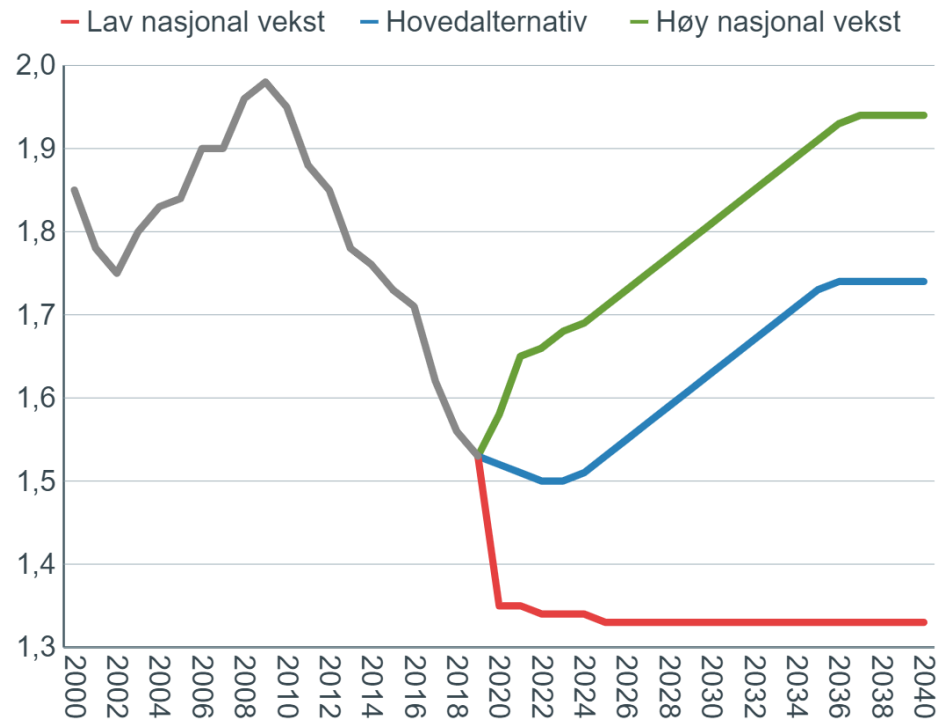
Større andel eldre .
 Færre barn på grunn av lavere fruktbarhet.

Demografien i Norge var svært gunstig for vekst i 2000. Langt mindre gunstig nå.

SSBs nasjonale framskrivinger om innvandring

Det er forventet lav innvandring de neste 20 årene, sammenliknet med forrige 20 år.

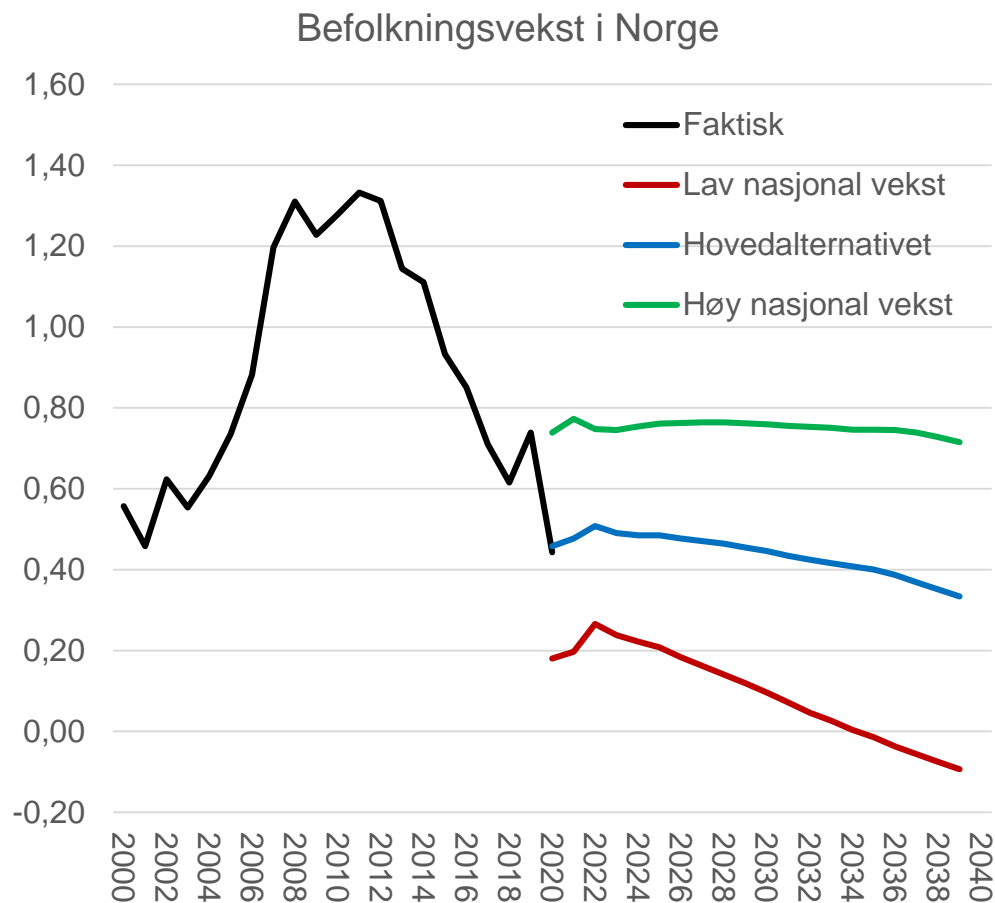
SSBs nasjonale framskrivinger om fruktbarhet

Det har vært fallende fruktbarhet siden 2009. Veldig usikkert hva fruktbarheten vil bli de neste 20 årene.

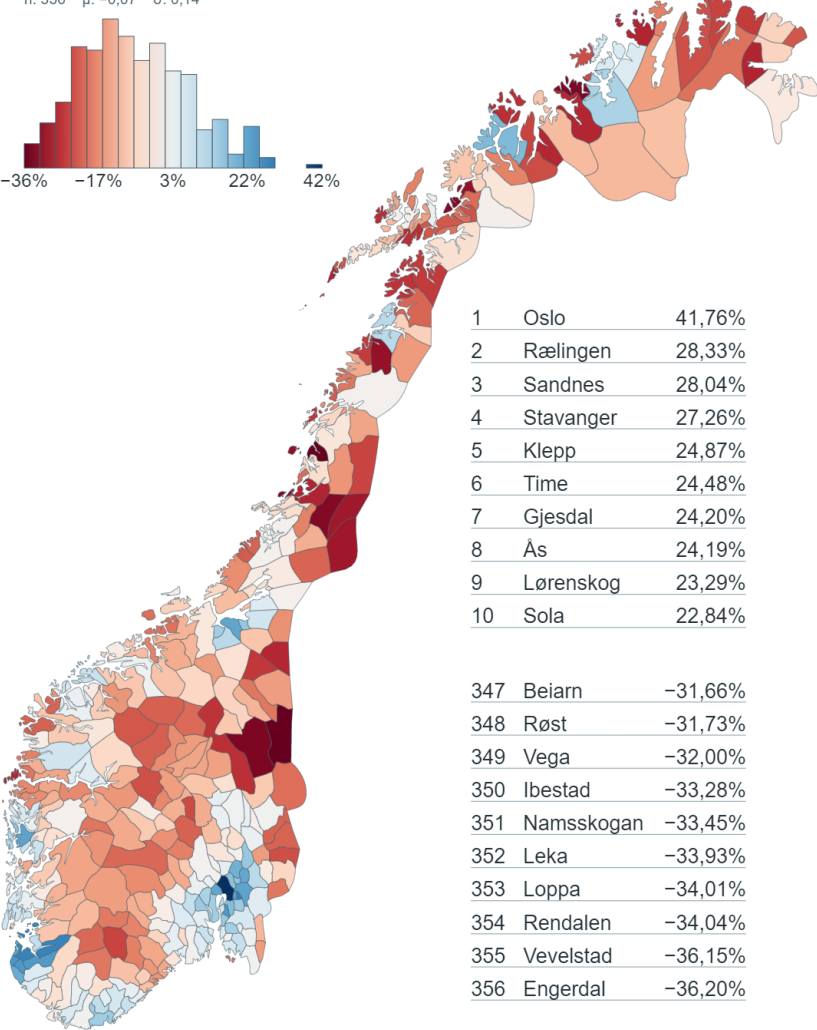
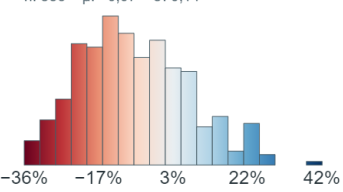
Det blir mye lavere befolkningsvekst i Norge de neste 20 årene enn det var i forrige 20-årsperiode.

Kan til og med bli nedgang i folketallet utover 30-tallet.

Vi bruker hovedalternativet for nasjonal vekst i våre scenarier.

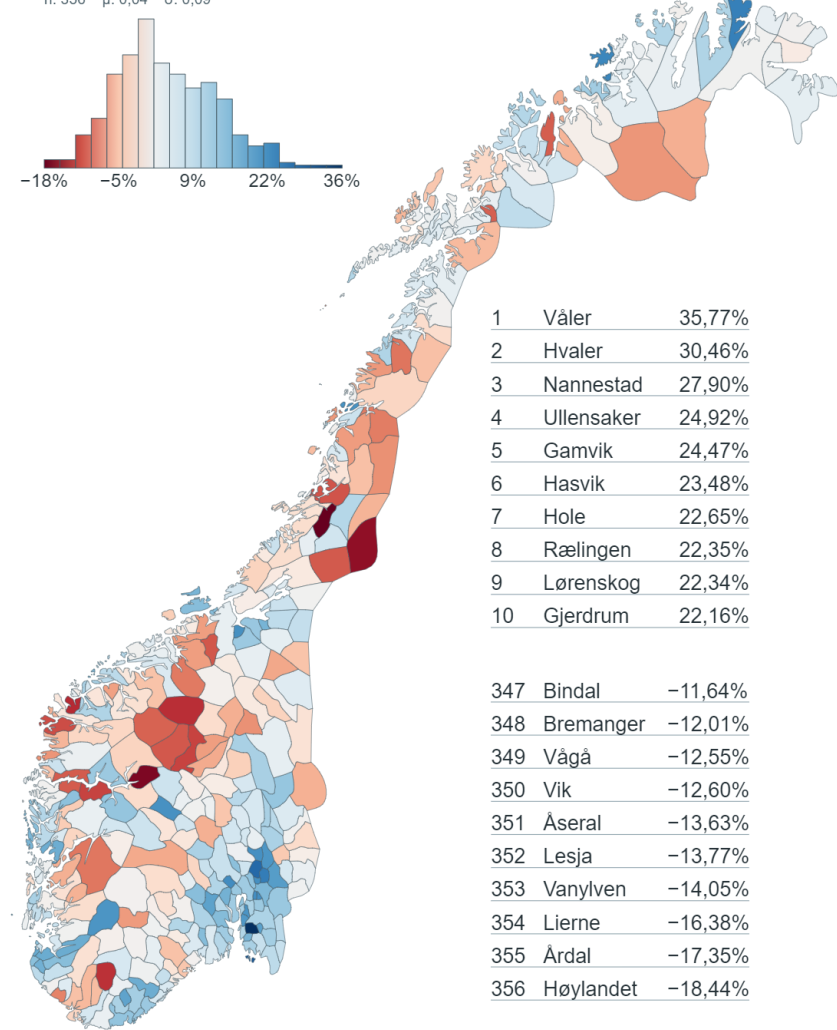
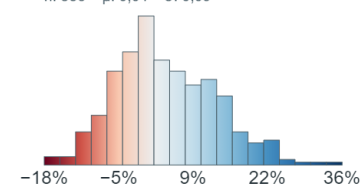

n: 356 μ : -0,07 σ : 0,14

1	Oslo	41,76%
2	Rælingen	28,33%
3	Sandnes	28,04%
4	Stavanger	27,26%
5	Klepp	24,87%
6	Time	24,48%
7	Gjesdal	24,20%
8	Ås	24,19%
9	Lørenskog	23,29%
10	Sola	22,84%
347	Beiarn	-31,66%
348	Røst	-31,73%
349	Vega	-32,00%
350	Ibestad	-33,28%
351	Namsskogan	-33,45%
352	Leka	-33,93%
353	Loppa	-34,01%
354	Rendalen	-34,04%
355	Vevelstad	-36,15%
356	Engerdal	-36,20%

n: 356 μ : 0,04 σ : 0,09

1	Våler	35,77%
2	Hvaler	30,46%
3	Nannestad	27,90%
4	Ullensaker	24,92%
5	Gamvik	24,47%
6	Hasvik	23,48%
7	Hole	22,65%
8	Rælingen	22,35%
9	Lørenskog	22,34%
10	Gjerdrum	22,16%
347	Bindal	-11,64%
348	Bremanger	-12,01%
349	Vågå	-12,55%
350	Vik	-12,60%
351	Åseral	-13,63%
352	Lesja	-13,77%
353	Vanylven	-14,05%
354	Lierne	-16,38%
355	Årdal	-17,35%
356	Høylandet	-18,44%

Telemarksforskings prognoser viser at to av tre kommuner vil få nedgang i folketallet fram til 2040.

SSBs framskriving har mye mer jevnere fordeling av befolkningsveksten.

Befolkningsvekst i Setesdal:

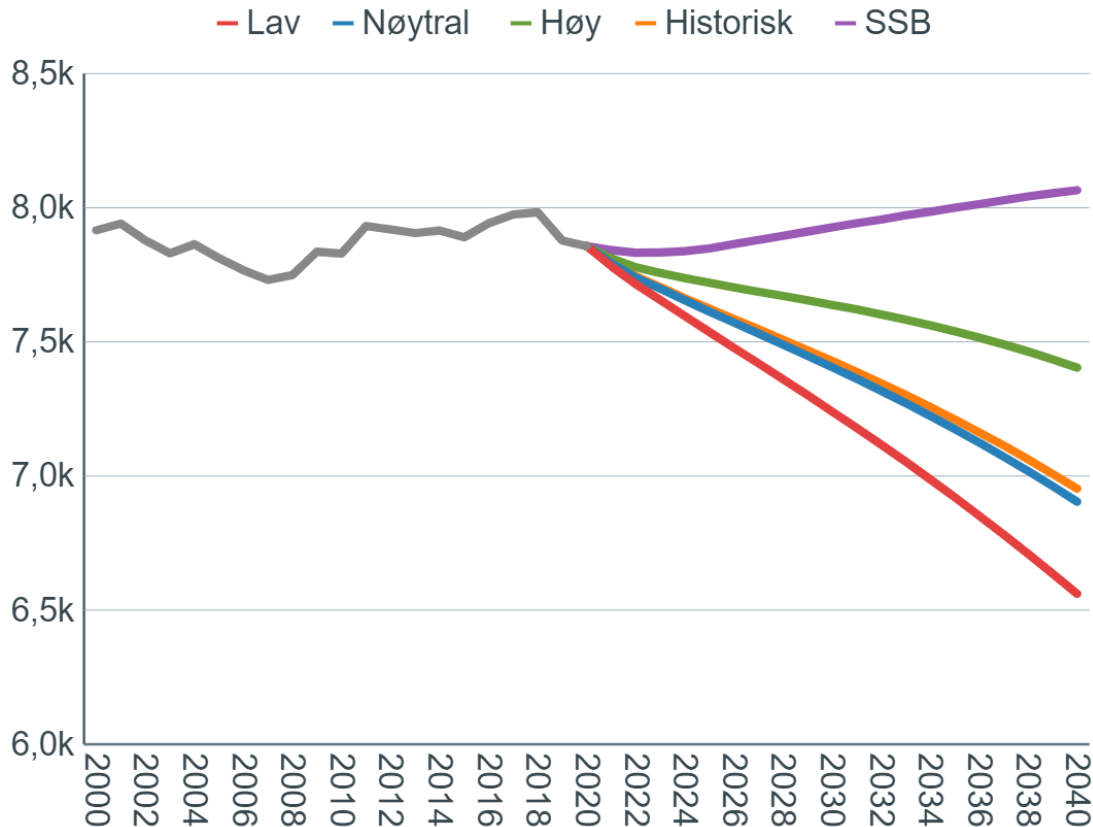
Med høy attraktivitet for bosetting og næringsattraktivitet, blir det nedgang fra 7 857 i 2020 til 7 404 innbyggere i 2040.

Med samme attraktivitet som de siste ti årene, blir det nedgang til 6 953 innbyggere i 2040.

Med middels attraktivitet for bosetting og næringsattraktivitet, blir det nedgang til 6 904 innbyggere i 2040.

Med lav attraktivitet for bosetting og næringsattraktivitet, blir det 6 561 innbyggere i 2040.

SSB har vekst til 8 065 innbyggere i 2040.

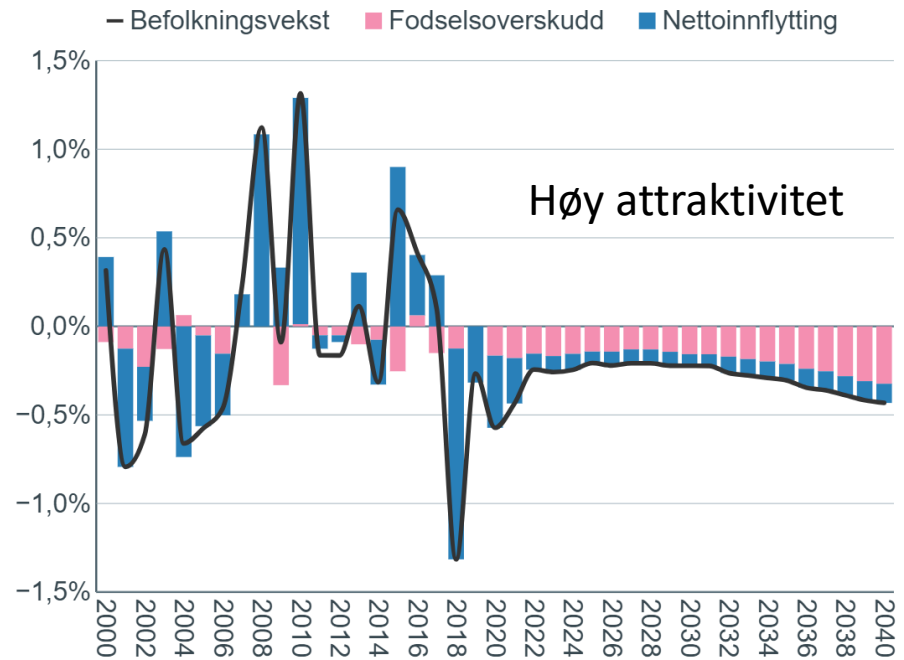
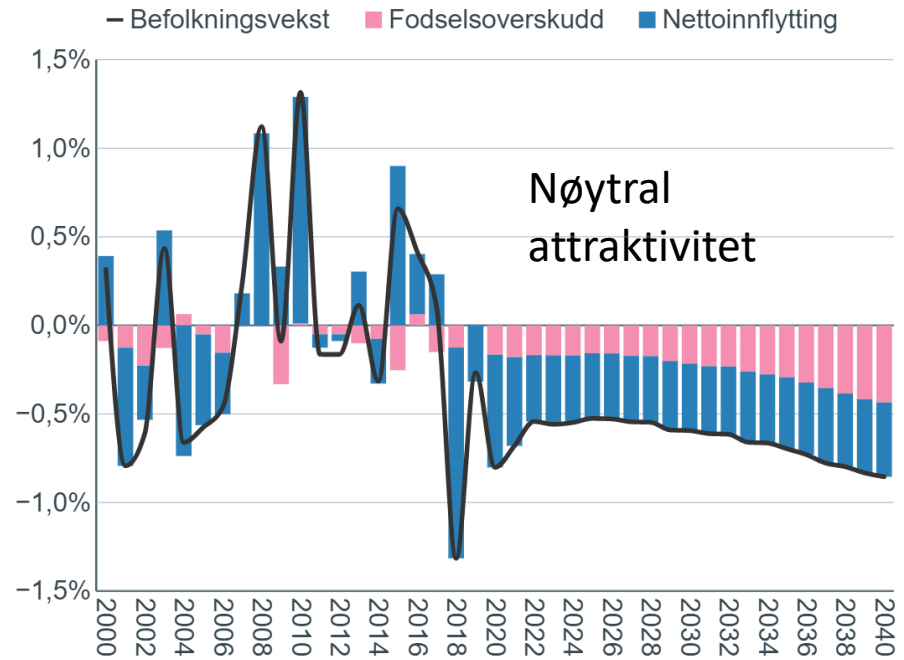
Antall innbyggere i Setesdal i ulike scenarier samt SSBs framskriving.

Befolkningsvekst i Setesdal:

Fødselsunderskuddet kommer til å bli høyere.

Setesdal vil normalt få netto utflytting dersom regionen er middels attraktiv.

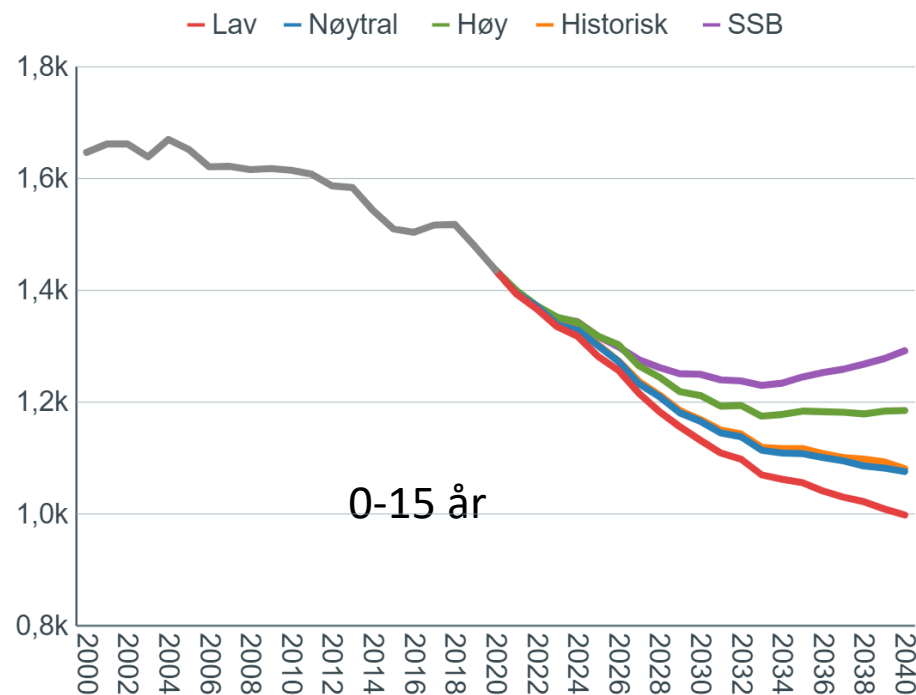
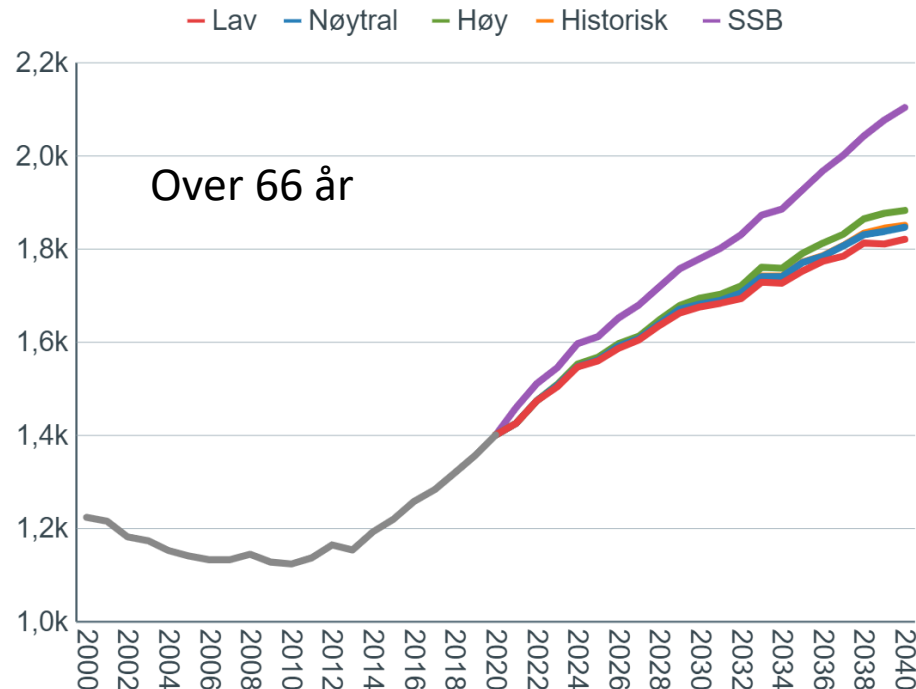
Setesdal vil kunne redusere utflyttingen gjennom å øke attraktiviteten. Må ha svært høy attraktivitet for å få så høy innflytting at det veier opp fødselsunderskuddet.

Setesdøingen blir eldre:

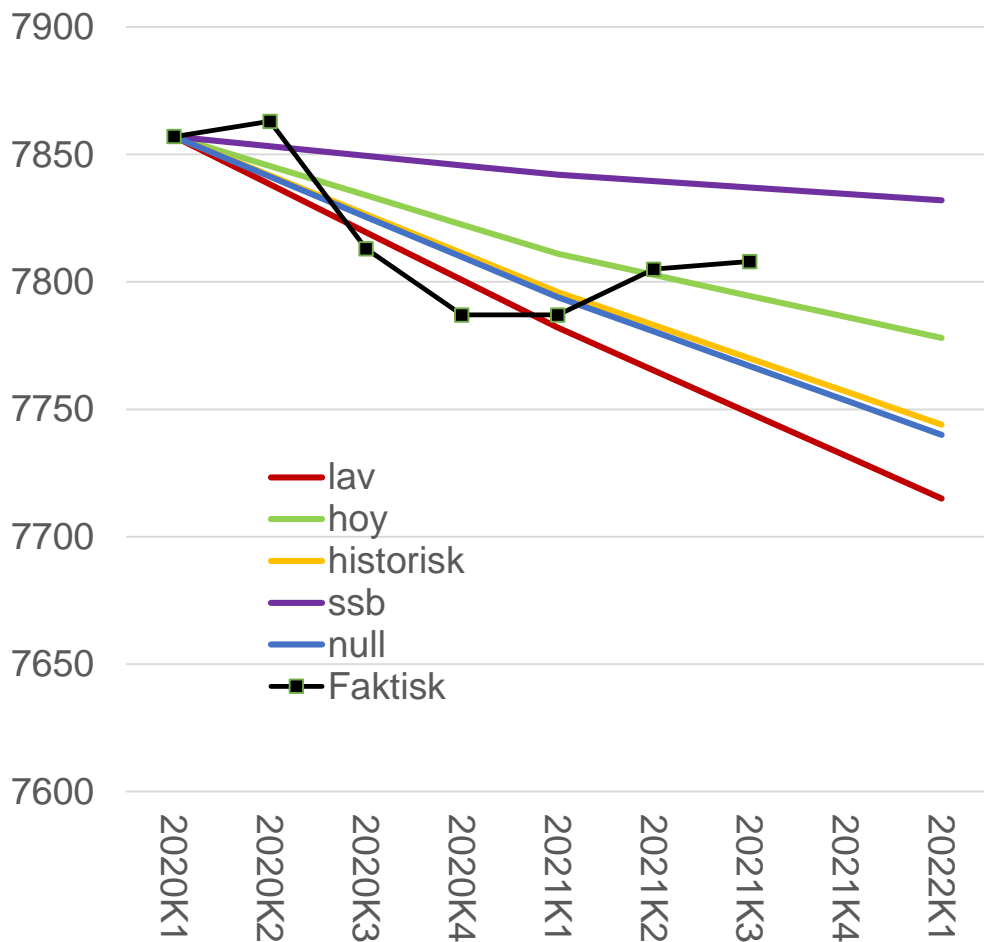
Det blir sterk vekst i antall eldre. Helt sikkert.

Det blir færre barn i barnehager og skoler de neste årene. Nedgangen kan stoppe opp etter 2030 med høy attraktivitet.

God utvikling i folketallet i Setesdal de siste tre kvartalene.

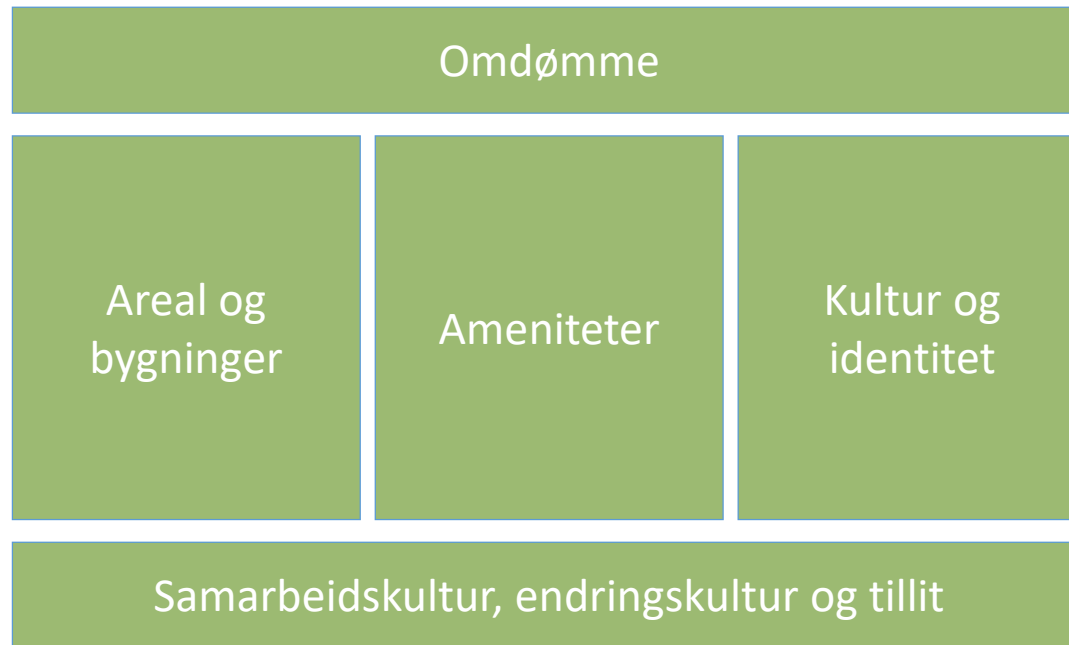
Snur det? Eller er det en midlertidig koronaeffekt?

Hvordan skape attraktivitet?

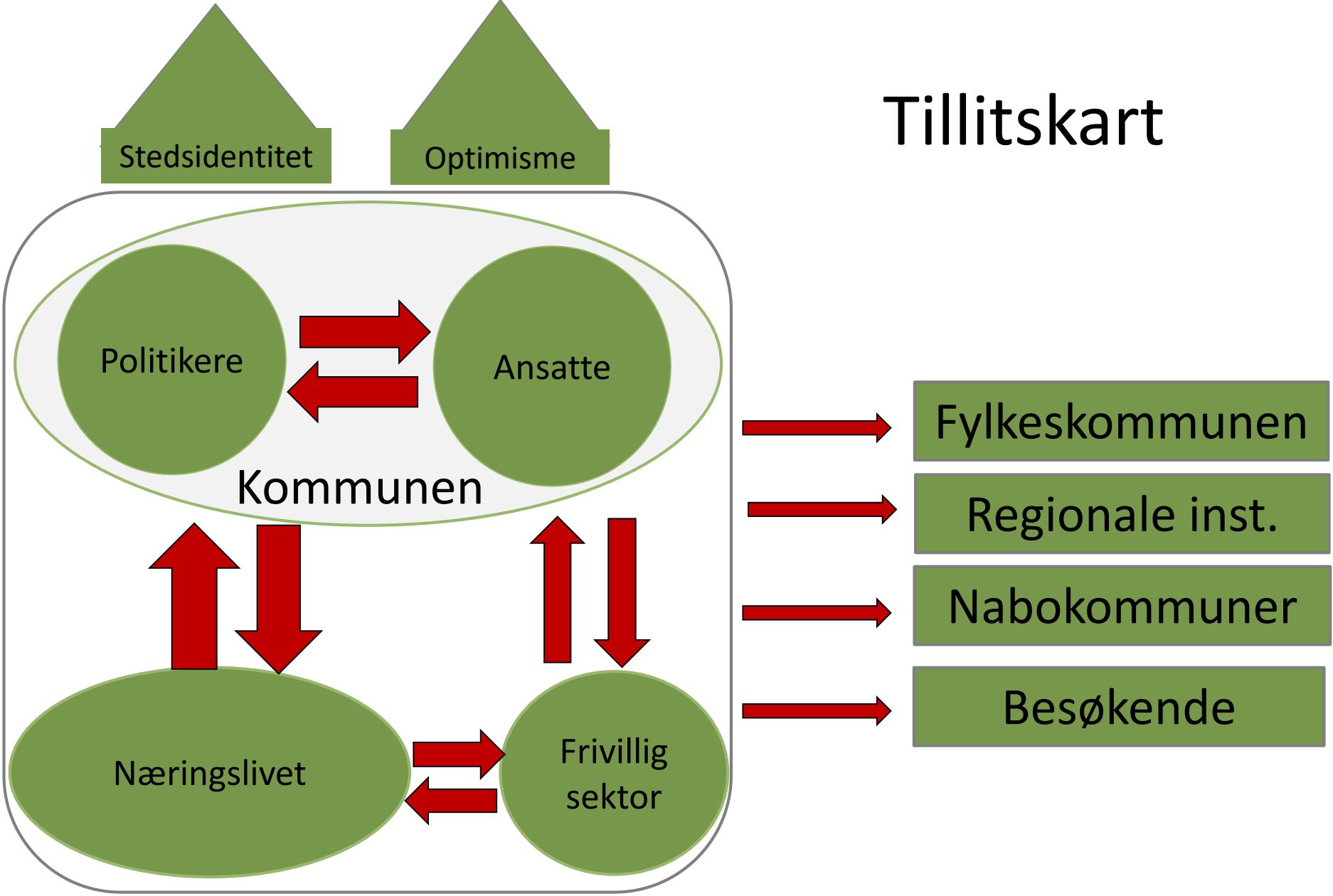
Attraktivitetsfaktorer – fire kategorier:

Bo
Besøke
Bedrift

Det er endring som skaper attraktivitet
X-faktor? Eller det samme som andre?

Tillitskart

Stedsidentitet

Optimisme

Politikere

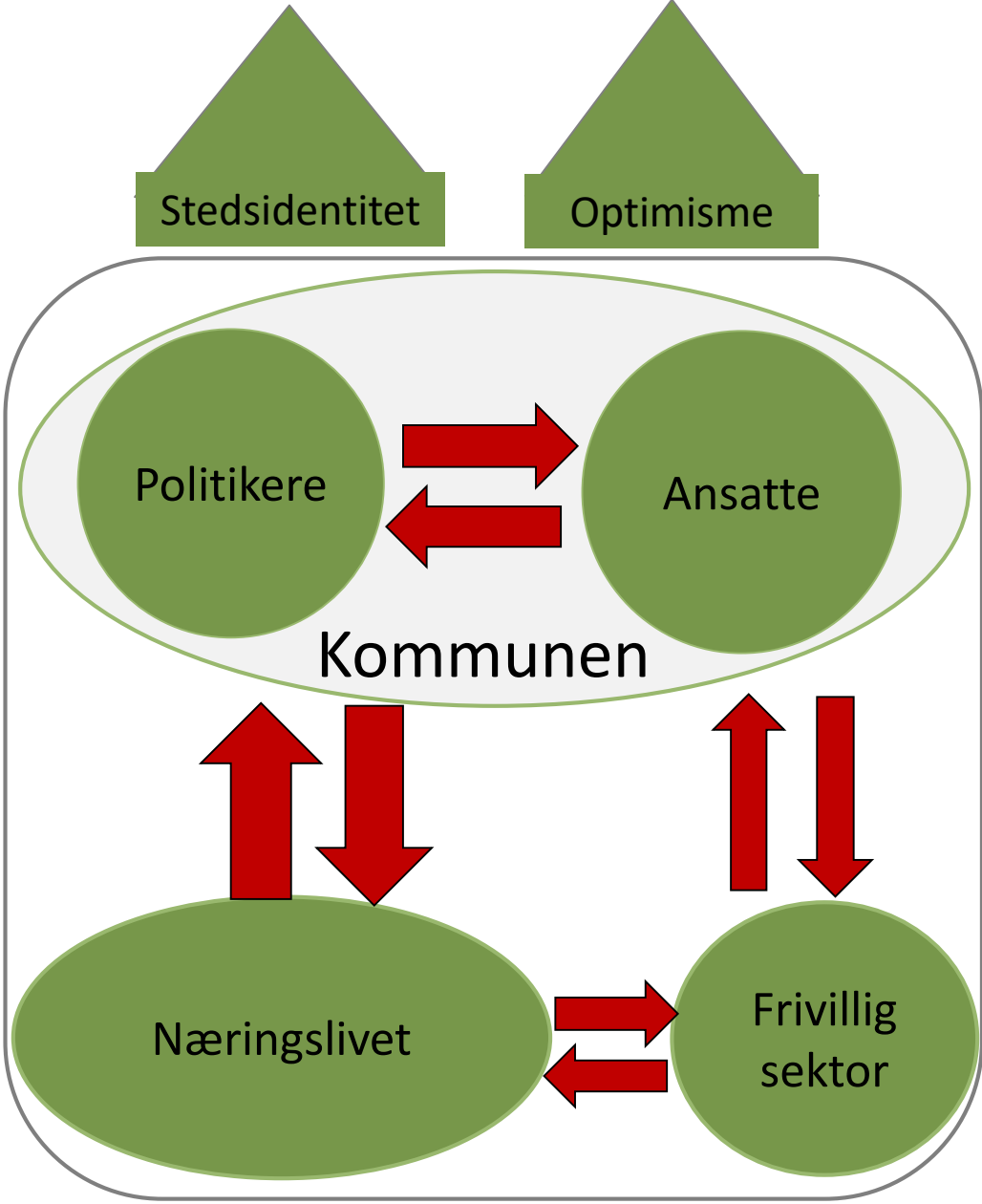
Ansatte

Kommunen

Næringslivet

Frivillig
sektor

Tillit
+
felles
ambisjoner

Hvordan skape attraktivitet:

Kommune må skape attraktivitet hver enkelt

Ha en regional organisering som forsterker kommunene

Høy tillit innad i kommunene og mellom kommuner

Høye ambisjoner som deles og klare strategier

Et klima for å være dristig og prøve ut originale tiltak. Det må være lov å mislykkes

Framtidig befolkningsutvikling i Setesdal, oppsummering

- Det blir mest sannsynlig nedgang i folketallet i Setesdal de neste årene.
- Det har vært befolkningsvekst de siste tre kvartalene, muligens en koronaeffekt. De neste kvartalene blir viktige.
- Det blir flere eldre og færre yngre.
- Setesdal må lykkes med å skape svært høy attraktivitet både som bosted og for næringsliv for å stoppe befolkningsnedgangen.

Takk for meg

Knut Vareide
Telemarksforsking

Regionalanalyse.no